

66 ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ 69

Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

69

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Λόγος εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν	σελ.	1
Χρον. καὶ τοπ. ἱστορία Ἀγ. Ὁρους Ἱ. Μ. Ἀγ. Παύλου	»	8
Ἱερὰ Μονὴ Ξενοφῶντος	»	16
Τὸ Ραδιόφωνον καὶ Ραδιόφωνα ἐν Ἀγίῳ Ὁρει	»	22
Βιβλιογραφία	»	26
Ἐκκλησιαι	»	27
Σκέψεις	»	29
Χρονικά Ἀγίου Ὁρους	»	31

Ἡ ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Ἑουχαστήριον ἐν τῇ Ἱ. Σκήτῃ Κουσοκαλυβίων

Μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς ἔκτισεν ὁ ἀναχωρήσας ἐκ τοῦ κόσμου μοναχὸς τὸ ἥσυχον κατάλιμά του.

ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

Ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ μὴ ἐκκακεῖν, λέγων· κριτὴς τις ἦν ἐν τινι πόλει τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρέπόμενος, χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα· ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδικου μου, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐπὶ χρόνον· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φοβοῦμαι καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι, διὰ γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑποπιᾶξῃ με. εἶπε δὲ ὁ Κύριος· ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βωόντων πρὸς αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτός καὶ μακροθυμῶν ἐπ' αὐτοῖς; λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει, πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;

(Λουκ. ιη' 1-9.)

“ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ,,

Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΑΘΩ

ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ, ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΑΥΤΗΣ ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ

Ἡ συμβολὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν εἰς τὴν σπουδὴν
τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων.

« Πάντες οἱ τῶν λόγων αὐτῶν ἔρασταὶ συνελθόντες ὕμνοις
τιμήσωμεν ».

Αὐτὴν τὴν προτροπὴν ἀπευθύνει εἰς τὸ χριστεπώνυμον
πλήρωμα ὁ συντάκτης τῆς Ἀκολουθίας τῶν σήμερον ἑορταζομέ-
νων Μεγάλων Πατέρων καὶ σοφῶν Οἰκουμενικῶν Διδασκάλων,
Ἰωάννης ὁ Εὐχαΐτων Ἐπίσκοπος.

Ἐμπρὸς λέγει, ὅσοι ἀγαποῦν τοὺς ὑπερόχους λόγους αὐτῶν
καὶ θέλγονται ὑπ' αὐτῶν, ἅς συγκεντρωθῶσιν ἐπὶ τὸ αὐτό, ἅς
συγκεντρωθῶσι καὶ συνενωθῶσι μαζί μας, διὰ νὰ τιμήσωμεν δι'
ὑμῶν καὶ ᾠδῶν τοὺς ἀφθάστους τοῦ λόγου καὶ τῆς γραφίδος
χειριστὸς καὶ ἀκριβεῖς τῆς ἀρετῆς τοῦ Θεανθρώπου μιμητάς.

Τὰ δὲ τῆς ἐκκλησίας πιστὰ τέκνα καὶ οἱ θαυμασταὶ τοῦ
ἐντέχνου λόγου, εἴτε εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀμοίρων παιδείσεως ἀνή-
κουσιν, εἴτε εἰς τὴν τῶν μουσοτρόφων, εἴτε ὀλιγογράμματοι τυγ-
χάνουσιν, εἴτε τῶν ἐπιστημῶν μῦσαι, ὑπέικοντες εἰς τὴν προτρο-
πὴν ταύτην, συνήρχοντο ἄθροοι καὶ κατὰ πυκνὰ κύματα εἰς τὰ
ἱερά τῆς ἐκκλησίας τεμένη, ἅτινα ἐπλήρουν ἐν τοῖς πυκάζουσι
μέχρι τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου ἀπὸ τοῦ 11ου αἰῶνος, ἵνα
τιμήσωσι τὰς ὑψικαρήνους ταύτας τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς Παιδείας
δοῦς, τὰ μεγάλα ταῦτα τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν γραμμάτων ἀνα-
στήματα. Ναι μεγάλα τῶν Σχολείων καὶ τῆς ἐκκλησίας ἀναστή-
ματα ὑπῆρξαν: Ὁ Οὐρανοφάντωρ Βασίλειος, ὁ κλεινὸς τῆς Και-

σαρείας ἀρχιποίμην, ὁ Χρυσοῦς τὴν γλῶτταν καὶ τοῦ ἄμβωνος ἀνυπέρβλητος σκηπτοῦχος, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος καὶ ὁ τῆς ποιήσεως θιασώτης καὶ τῆς θεολογίας ἀειτὸς ὑψιπέτης Γρηγόριος ὁ Θεολόγος.

Οἱ ἱεροὶ καὶ θεόσοφοι οὗτοι ἄνδρες, διὰ τοῦ μεγάλου αὐτῶν κύρους, ὅπερ ἐκτήσαντο διὰ τῆς ἀγιότητος τοῦ βίου καὶ τῆς μεγάλης αὐτῶν πολυμαθείας καὶ σοφίας, διετύπωσαν καὶ ἐκράτυναν τὴν Χριστιανικὴν Διδασκαλίαν, ἐνίσχυσαν δὲ τὴν σπουδὴν τῆς ἀρχαίας Σοφίας, τῶν Ἑλληνικῶν καθόλου γραμμάτων καὶ δὴ τῶν κλασικῶν. Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ ὑπῆρξαν καὶ οἱ κυριώτεροι συντελεσταὶ τῆς σπουδῆς, ἀνθήσεως, καλλιουργίας τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων εἰς τὸ Βυζαντινὸν Κράτος, ὅπερ ἀπέτέλεσε τὴν θύραν, δι' ἧς ταῦτα εἰσῆλθον εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ οἱ θαυμασιῶς συνδυάσαντες τὸ χριστιανικὸν καὶ Ἑλληνικὸν πνεῦμα καὶ συντελέσαντες εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ σημερινοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ λεγομένου πολιτισμοῦ τῆς Εὐρώπης.

Εὐλόγως ὅθεν οἰκουμενικοὶ θεωροῦνται Διδάσκαλοι. τὸ δὲ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἔκπαλαι μετὰ τῆς Ἐκκλησίας ἰδιάζοντως αὐτοῦς τιμᾷ. Τούτου ἕνεκα καὶ τὸ Ἀνώτατον Ἐκπαιδευτικὸν ἡμῶν Καθίδρυμα ἅμα τῇ Ἐθνικῇ ἀνεξαρτησίᾳ ἐν ἔτει 1843 ἐθέσπισε νὰ τιμᾶται πανηγυρικῶς ἡ μνήμη αὐτῶν ὑφ' ἀπάντων τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Καθιδρυμάτων τοῦ Κράτους.

Πῶς δὲ οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι ὑπῆρξαν οἱ συντελεσταὶ τῆς σπουδῆς καὶ διατηρήσεως τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων θὰ καταδείξῃ προῖόν ὁ λόγος.

Ἴνα κατανοήσωμεν καὶ ἀξιολογήσωμεν προσωπικότητά τινα καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς, δεόν νὰ λάβωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν τὰς συνθήκας τῆς ἐποχῆς καὶ τὰς κατ' αὐτὴν ἐπικρατούσας ἀντιλήψεις.

Εἰς τὸν Τέταρτον αἰῶνα, καθ' ὃν ἔζησαν καὶ διέλαμψαν οἱ τρεῖς μεγάλοι Ἱεράρχαι, αἱ ἐπικρατοῦσαι συνθήκαι καὶ ἀντιλήψεις τῆς Χριστιανικῆς κοινωνίας ἔναντι τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὑπῆρξαν ἐκτάκτως δυσμενεῖς. Πολλοὶ λόγοι συνέβαλον εἰς τοῦτο. Ὁ κατὰ τοὺς Ἑλληνιστικοὺς καὶ εἶτα χρόνους ἐπικρατήσας συγκρητισμός, ἡ ἀνάμιξις δῆλον ὅτι Ἀνατολικῶν καὶ Ἑλληνικῶν Φιλοσοφημάτων καὶ ἰδεῶν, ὁ πολύνεκρος ἀγὼν τοῦ Ἑθνισμοῦ, εἰς πολλάκις ἐπρωτοστάτου Ἑλληνες διανοούμενοι κατὰ τοῦ

Χριστιανισμοῦ, ἢ ἀνάμιξις εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Φιλολογίαν καὶ Φιλοσοφίαν τῆς σαθοῦς τοῦ Ὀλύμπου πολυθειᾶς, ἀφοῦ καὶ αὐτὸς ὁ περιώνυμος Πλάτων προσφεύγει πολλάκις πρὸς ἐδραῖωσιν τῶν φιλοσοφικῶν αὐτοῦ διανοημάτων εἰς τὴν θεῖαν αὐθεντίαν καὶ τὸ παρελθόν, ἐπαναλαμβάνων τὸ «ὡς φασί», ἢ πολεμικὴ διὰ τῆς γραφίδος, ἦν Ἑλληνες Συγγραφεῖς, ὡς ὁ Λουκιανός, Λιβάνιος, Πορφύριος, Ἀπολλώνιος κλπ μετῆλθον κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἦσαν οἱ κυριώτεροι τῶν λόγων τῆς ψυχρότητος ταύτης πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ Γράμματα.

Ἐντεῦθεν καὶ οἱ Χριστιανοί, ὡς καὶ ἡ πλειονότης τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συγγραφέων μέχρι τοῦ Δ' αἰῶνος δυσμενέστατα διέκειντο κατὰ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων Συγγραφέων, ἀπέτρεπον τοὺς Χριστιανούς ἀπὸ τῆς μελέτης αὐτῶν καὶ βαρυτάτας, δὸς δ' εἰπεῖν ἀνοικεῖους, ἐκφράσεις κατ' αὐτῶν μετεχειρίζοντο,

Ἰνα μὴ δὲ μακρογοῶμεν, ἀναφέρομεν δύο μόνον παραδείγματα. Ὁ λόγιος καὶ συγγραφεὺς ἔκτος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Θεόφιλος, ἀκμάσας κατὰ τὸν γ' αἰῶνα γράφει περὶ τοῦ Πλάτωνος καὶ τῶν λοιπῶν Φιλοσόφων ὅτι «δόξης κενῆς καὶ ματαίας πάντες ἐρασθέντες οὔτε αὐτοὶ τὸ ἀληθὲς ἔγνωσαν, οὔτε μὴν ἄλλους ἕως τὴν ἀλήθειαν προετρέψαντο» Καὶ ἐρωτᾷ: τί ὠφέλησε Πλάτωνα ἢ κατ' αὐτὸν παιδεία ἢ τοὺς λοιποὺς φιλοσόφους τὰ διδάγματα αὐτῶν; ».

Ἄλλος δὲ Χριστιανὸς Συγγραφεὺς τοῦ Β' αἰῶνος ὁ Τατιανὸς λέγει περὶ τῶν ἀρχαίων Σοφῶν, ὅτι ἐγένοντο πρόξενοι κακοῦ, διότι μετεχειρίσθησαν τὴν ρητορικὴν ἐπὶ ἀδικίᾳ καὶ συκοφαντίᾳ, τὴν ποίησιν πρὸς ἕξαρσιν μαχῶν καὶ ἐρώτων τῶν Θεῶν καὶ «πρὸς ψυχῆς διαφθοράν» Ἀποκαλεῖ δὲ τὸν Πλάτωνα γαστριμαργον, τὸν Ἀριστοτέλη κόλακα, τὸν Ἡράκλειτον ἀμαθῆ καὶ τὴν Σαλπῶν ἑταίραν.

Βεβαίως ὑπῆρξαν καὶ ὀλίγοι ἄλλως φρονοῦντες ὡς ὁ Ἰουστίνος καὶ οἱ Ἀλεξανδρινοί, ἀλλ' αἱ φωναὶ τούτων συνεπνίγοντο εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἀντιφρονοῦντων. Εἰς τοῦτο ἂν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ στίσις τοῦ Ἰουλιανοῦ, ὅστις καίτοι πρῶτος ἔγραψεν Ἑλληνιστὶ ἐκ τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων καὶ δεύτερος ἐκ τῶν Ρωμαίων «ἐκέλευε μὴ μετεῖναι Χριστιανοῖς τῆς τῶν Ἑλλήνων Παιδείας» καὶ ἀπηγόρευεν εἰς αὐτοὺς νὰ εἶναι Διδάσκαλοι καὶ ἐρμηνευταὶ τῶν ἀρχαίων Σοφῶν λέγων, ὅτι εἶναι ἄτοπον οἱ ἐρμηνεύοντες τοὺς ἀρχαίους Συγγραφεῖς νὰ ἀτιμάζωσι τοὺς ὑπ' αὐτῶν τιμηθέντες Θεοὺς καὶ ὅτι «εἰς ἡμᾶς ἀνήκουσιν ἡ εὐγλωττία καὶ αἱ τέχναι τῆς Ἑλλάδος, καθὼς καὶ ἡ τῶν Θεῶν αὐτῆς λατρεία, ὑμέτερος δὲ κληρὸς ἐστὶ ἡ ἀμάθεια, ἡ ἀγροικία καὶ οὐδὲν ἄλλο πλέον. αὕτη ἐστὶν ἡ σοφία ἡμῶν» κατανοεῖ τις πόσον τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα ἐδιώκετο ἀπὸ εὐρείας μάζας ἀνθρώπων

καὶ τὸ ὅτι, ὡς λέγει ὁ Παπαρηγόπουλος «προέκειτο τῷ ὄντι νὰ καθιερωθῆ τὸ διαζύγιον τοῦ νέου δόγματος ἀπὸ τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ καὶ νὰ ἀνιτραπῆ οὕτως ἐκ βάθρων ἢ μία τῶν δύο βάσεων, ἐφ' ὧν δὲν ἔπαυσεν ἔκτοτε ἐρειδόμενος κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον ὁ Ἑλληνισμός».

Τὸ τοιοῦτον ὅμως διαζύγιον τῆς ὑψηλοτέρας καὶ εὐγενεστέρας τῶν θρησκειῶν ἀπὸ τῆς λεπιοτέρας καὶ πλουσιωτέρας τῶν γλωσσῶν, ἢ διάστασις τοῦ μεγάλου κοινωνικοῦ κηρύγματος τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπὸ τοῦ κάλλους καὶ τῆς τελειότητος τῆς Ἑλληνικῆς ἐκφράσεως, διατυπώσεως καὶ σκέψεως, θὰ εἶχε καταστρεπτικὰς συνεπείας διὰ τὸν Ἑλληνισμόν, τὸν σύγχρονον πολιτισμόν καὶ τὴν παγκόσμιον διανόησιν ἐν τῷ συνόλω αὐτῆς.

Εἰς τὴν κρίσιμον ταύτην καμπὴν ἐμφανίζεται ἡ τριάς τῶν μεγάλων σήμερον ἐσοταζομένων Ἀγίων καὶ δὴ ἡ συνωρίς Βασίλειος καὶ Γρηγόριος, οὔτινες διὰ τῆς φοιτήσεως εἰς τὰς Σχολὰς τῶν Ἑθνικῶν, διὰ τῆς λιπαρᾶς μελέτης τῆς ἀρχαίας σοφίας, διὰ τῆς ἐπιμόνου προτροπῆς καὶ τῶν ἄλλων πρὸς μελέτην αὐτῆς, ἐξήλειψαν τὸ χάσμα καὶ ἀντι τῆς διαστάσεως καὶ τοῦ διαζυγίου ἐπέφερον τὴν ὀριστικὴν καὶ εἰς τὸ διηνεκὲς ἔνωσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ Ἑλληνισμοῦ.

Ἐδίδαξαν οἱ μεγάλοι οὔτοι Πατέρες εἰς ἀπάντησιν τῶν πρὸ αὐτῶν συγγραφέων τῶν περιφρονησάντων τὴν ἀρχαίαν Σοφίαν, ὅτι αὕτη εἶναι «τῶν παρ' ἡμῶν ἀγαθῶν τὸ πρῶτον οὐ ταύτην μόνον τὴν εὐγενεστέραν καὶ ἡμετέραν ἀλλὰ καὶ τὴν ἔξωθεν, ἣν οἱ πολλοὶ τῶν Χριστιανῶν διαπτύουσιν ὡς ἐπίβουλον καὶ σφαλερὰν καὶ θεοῦ πόρρω βάλλουσαν, κακῶς εἰδότες» καὶ ὅτι οὐκ ἀλλότρια ἔστι τὰ Πλάτωνος διδάγματα τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔστι πάντα ὅμοια «ὅτι ἡ φιλοσοφία εἶναι μέγιστον κτῆμα καὶ τιμιώτατον, Θεῷ τε προσάγει καὶ συνίστησιν ἡμᾶς μόνη».

Προέτρεψαν ἐπιμόνως τοὺς νέους νὰ φοιτῶσιν εἰς τὰς Σχολὰς τῶν Ἑθνικῶν Διδασκάλων καὶ νὰ μελετῶσι τοὺς Ἀρχαίους ποιητὰς καὶ σοφοὺς, ὑπερβάλλοντες καὶ αὐτὸν τὸν Πλάτωνα. Ἐν ᾧ οὗτος ἀπέκλειε ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς τῶν νέων καὶ δὴ τῶν προοριζομένων δι' ἡγετικὰς θέσεις πᾶσαν σχεδὸν δραματικὴν καὶ ἐπικὴν ποίησιν, μὴδ' αὐτοῦ τοῦ Ὀμήρου ἐξαιρουμένου, ὡς ἐπιζήμιον εἰς τὴν χρηστότητα τῶν ἡθῶν, τὴν χρῆσιν δὲ τῶν καλῶν τεχνῶν ὑπέβαλεν εἰς τὴν κρίσιν ἀνδρῶν εἰδημόνων καὶ εὐαρέτων «ἵνα μὴ, ὡς λέγει, ἐν κακίαις εἴκωσι τρεφόμενοι οἱ φύλακες ὥσπερ ἐν κακῇ βοτάνῃ πολλὰ ἐκάστης ἡμέρας κατὰ μικρὸν ἀπὸ πολλῶν δρεπόμενοι τε καὶ νεμόμενοι ἐν τι ξυριστάντες λανθάνωσι κακὸν μέγα ἐν τῇ ἑαυτῶν ψυχῇ ἀλλ' ἵνα ὥσπερ ἐν ὑγιεινῷ τόπῳ ὀρεῦντες ὠφελῶνται ἀπὸ παντὸς ὁπόθεν ἂν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν καλῶν ἔργων ἢ πρὸς ὄψιν ἢ πρὸς ἀκοήν τι προσβάλλῃ «οἱ τρεῖς Μ. Πα-

τέρες συνίστων ν' ἀναγιγνώσκωσιν οἱ νέοι ἅπαντας τοὺς ἀρχαίους ποιητὰς καὶ δὴ τὸν Ὅμηρον «τὸν θαυμαστὸν καὶ ἱερὸν καὶ ἡδὺν ποιητὴν» λέγοντες διὰ τοῦ Μ. Βασιλείου: «Πᾶσα μὲν ἡ ποίησις τῷ Ὁμήρῳ ἀρετῆς ἐστὶν ἔπαινος καὶ πάντα αὐτῷ πρὸς τοῦτο φέροι, ὅ,τι μὴ πάροργον». Καὶ σχεδὸν ἅπαντες, ὧν δὴ καὶ λόγος τις ἐστὶν ἐπὶ σοφία ἢ μικρὸν ἢ μεῖζον ἢ εἰς δύναμιν ἕκαστος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ συγγράμμασιν, ἀρετῆς ἔπαινον διεξῆλθον». Ὁ Οὐρανοφάντωρ μάλιστα Βασιλείος χάριν τῶν εἰς τὰς φιλοσοφικὰς τῶν Ἑθνικῶν Σχολᾶς φοιτῶντων ἀνεψιῶν αὐτοῦ συνετάξατο τὴν ἀριθμοῦσαν ὑπὲρ διακοσίας ἐκδόσεις καὶ μεταφρασθεῖσαν εἰς ἀπάσας τὰς Εὐρωπαϊκὰς καὶ πολλὰς Ἀνατολικὰς γλώσσας περιφημον αὐτοῦ παραίνεσιν πρὸς τοὺς νέους «ὅπως ἂν ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν ὠφελοῖντο λόγων», ἐν τῇ ὁποίᾳ διὰ τῆς διακρινοῦσης αὐτὸν βαθυνοίας, φιλοσοφικῆς διαθέσεως, κριτικῆς ἰκανότητος καὶ καλλιπερίας καθώρισεν ἄριστα καὶ εἰς τὸ διηνεκὲς τὴν σχέσιν Ἑλληνισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ καὶ ὑπέδειξε τὴν ἀξίαν τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων εἰς τοὺς Χριστιανούς καὶ τὸ πῶς δέον οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς νὰ μελετῶνται, εἰπὼν τὴν κλασσικὴν πλέον κατασταῖσαν ῥῆσιν «Καθάπερ τῆς ροδωνιάς τοῦ ἄνθους δρεψάμενοι τὰς ἀκάνθας ἐκκλίνομεν οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν τοιούτων λόγων ὅσων χρῆσιμον καρπωσάμενοι, τὸ βλαβερὸν φυλαξόμεθα» καὶ τὸ «ἢ γὰρ πρὸς τοὺς φαύλους τῶν λόγων συνήθεια ὁδός τις ἐστὶν ἐπὶ τὰ πράγματα». Ἡ θαυμασία αὕτη παραίνεσις, ἣτις ἀποτελεῖ, ὡς ἐχαρακτηρίσθη, τὴν μεταξὺ Ἑλληνισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ συνθήκην, ἐπέφερε στροφὴν πρὸς τὸν Ἑλληνισμὸν καὶ ἀτιμήτους προσήνεγκεν ὑπηρεσίας εἰς τὸν κόσμον.

Συνήνωσεν ἀρρήκτως Ἑλληνισμὸν καὶ Χριστιανισμὸν καὶ ἔσωσε τὴν ἀρχαίαν φιλολογίαν ἀπὸ τῆς καταστροφῆς.

Τὸ παράδειγμα τῶν Μ. Πατέρων ἠκολούθησαν καὶ ἄλλοι ὡς Συνέσιος ὁ Πτολεμαῖδος, Γρηγόριος ὁ Νύσσης, - Ἀμφιλόχιος, Ἀρέθας, Φώτιος, Δαμασκηνός, Εὐστάθιος καὶ λοιποὶ Μεγάλοι τῆς Ἐκκλησίας Διδάσκαλοι καὶ οὕτως ἐπῆλθεν ἢ ἐπὶ τῶν Κομνηνῶν καὶ Παλαιολόγων ἀνθησις ἐν τῷ Βυζαντίῳ τῶν ἀρχαίων γραμμάτων, ἣτις διὰ τῶν σταυροφόρων καὶ εἶτα τῆς ἀλώσεως διοχετευθεῖσα εἰς τὴν Δύσιν ἐπέφερε τὴν ἀναγέννησιν τοῦ 15ου αἰῶνος καὶ τὸν κορμὰ Ἑλληνισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ ἀποτελοῦντα σύγχρονον Εὐρωπαϊκὸν Πολιτισμὸν, οὗτινος τὰς ρίζας θὰ ἀνεύρωμεν εἰς τὸν Δ' αἰῶνα καὶ ὡς πρῶτους θεμελιωτὰς τοὺς τρεῖς Μεγάλους Ἱερόφωτας καὶ δὴ τὸν περιώνυμον Βασιλείον.

Ἄλλὰ περὶ τούτου ἄς ἀφήσωμεν νὰ μᾶς ὁμιλήσῃ ὁ πάντων ἀρομοδιώτερος, ὁ μέγιστος τῶν συγχρόνων Βυζαντιολόγων Βέλγος Gregoire. Εἰς δηλώσεις αὐτοῦ εἰς Ἀθηναϊκὴν Ἐφημερίδα τὸν Μάιον τοῦ 1953 εἶπε τὰς ἐξῆς.

«Ὁ Ἀρχαῖος Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς θὰ κατεστρέφετο ἀσφαλῶς, ἂν δὲν ἐμεσολάβει περὶ τὸ 400 μ. χ. ἡ συμφιλίωσις τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα, ἡ ὁποία ὀφείλεται εἰς τοὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας Βασίλειον καὶ Γρηγορίου. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὑπεγράφη ἓν εἶδος συνθήκης χάρις εἰς τὴν ὁποίαν διετηρήθη τὸ οἰκοδόμημα τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ. Τὸ οἰκοδόμημα αὐτὸ ἐκινδύνευσε κατόπιν ἀπὸ τοὺς Εἰκονομάχους, ἀλλ' ἐσώθη μετὸν θρίαμβον τῆς Ἐκκλησίας». Ἡ ἀναστήλωσις τῶν εἰκόνων, προσέθεσε, δὲν ὑπῆρξε φαινόμενον ἀντιδραστικὸν καὶ τονίζεται ὅτι ἐὰν δὲν εἶχε θριαμβεύσει ἡ προσκύνησις τῶν εἰκόνων, δὲν θὰ παρουσιαζέτο ἀναγέννησις τῆς τέχνης εἰς τὴν Εὐρώπην. Τὸ Βυζάντιον ἤσκησεν ἀποφασιστικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς Δύσεως. Ὁ δὲ πολὺς Bezeler λέγει «δύο δῶρα μεγίστης ἀξίας ἐχάρισε τὸ Βυζάντιον εἰς τὴν Δύσιν, τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα καὶ τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον» λέγει. Ὁ κατὰ τὸ 1954 Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν Σ. Κουγέας εἰς τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίασιν τῆς Ἀκαδημίας τὴν 31-12-53 ἐξῆρε τὴν ὑπηρεσίαν, τὴν ὁποίαν προσέφερον εἰς τὴν ἀνθρωπότητα διὰ τῆς ἀντιγραφῆς εἰς περγαμηνὰς τῶν θησαυρῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος οἱ Βυζαντινοὶ Βιβλιογράφοι καὶ Βιβλιόφιλοι, οἵτινες εἰρήσθω ἐν παρόδῳ ἦσαν Μοναχοί, ἄνευ τῶν ὁποίων ὡς ἐπὶ λέξει εἶπε θὰ εἶχε διὰ παντὸς χαθῆ τὸ ἐκ τῶν κλασικῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων φῶς, τὸ φωτίσαν τὸν κόσμον καὶ τὸν πολιτισμόν.

Ἐὰν σήμερον παρ' ὅλην τὴν στροφὴν πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα τοῦ Βυζαντίου λόγῳ τεχνικῶν δυσχερειῶν μικρὸς ἀριθμὸς ἀρχαίων συγγραφεῶν διεσώθη. Ἐκ τῶν 90 π. χ. τραγωδιῶν π. χ. τοῦ Αἰσχύλου διεσώθησαν μόνον ἑπτὰ, καὶ τῶν 15 λόγων τοῦ Λυκούργου μόνον εἷς, κατὰ Λεωκράτους, ἀναλογίζεται τις ποία θὰ ἦτο ἡ καταστροφὴ καὶ ἀπώλεια αὐτῶν, ἂν οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι, δὲν ἐνεφύσωσαν τὸν πρὸς αὐτὰ ἔρωτα. Θὰ εἶχον τὴν αὐτὴν τύχην, ἢν ἔσχον τὰ συγγράμματα τῶν διαφόρων αἰρετικῶν, ἅτινα ὡς πολεμηθέντα ἐξηφανίσθησαν τελείως.

Ἴδου πῶς οἱ σήμερον ἐορταζόμενοι τρεῖς Μεγάλοι Ἱεράρχαι ἐγένοντο συντηρηταί, τῶν ἀρχαίων Γραμμάτων, θεματοφύλακες τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ θεμελιωταὶ τοῦ συγχρόνου Εὐρωπαϊκοῦ τοιοῦτου.

Ἴδου διατι ἡ παιδεία ἔσασε θὰ ἦ εὐγνώμων αὐτοῖς καὶ τὴν ἐορτὴν τούτων θὰ ἄγῃ ὡς ἰδίαν καὶ ἱερὰν ἐορτήν, οἱ δὲ ἔρρασαι τῶν λόγων αὐτῶν ἐκθαμβοὶ πρὸ τῶν θείων καὶ Οἰκουμενικῶν αὐτῶν Προσωπικότητων θὰ συνέρχονται ἄθροοι ὡς προτρέπει ὁ ὕμνωδὸς διὰ νὰ τιμήσωσι τούτους δι' ὕμνων καὶ ᾠδῶν.

Εὐνόητον ἦδη τὸ καθῆκον ἡμῶν ὡς Χριστιανῶν Ἑλλήνων κληροδόμων τοῦ κλασσικοῦ καὶ Βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ, πέριξ

τοῦ ὁποίου ἔσαεὶ θὰ περιστρέφεται ὁ πολιτισμὸς τῶν βροτῶν καὶ δίκην μελισσῶν περὶ κηρίον θὰ περιδινοῦται τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, ἵνα τρέφηται καὶ μεταρσιοῦται ἐκ τῶν γηίνων εἰς τοὺς αἰθερίους τῶν ἰδεῶν κόσμους.

Οἱ μὲν διανοούμενοι νὰ παύσωσιν ἀγνοοῦντες τοὺς μεγάλους τούτους σοφοὺς καὶ δοκιμωτάτους συγγραφεῖς, ὧν τὰς συγγραφὰς ὡς λέγει ὁ Willamowitz δὲν θὰ ἐδίσταζον νὰ ὑπογράψωσι καὶ οἱ κράτιστοι τῶν Ἀθηνῶν ῥήτορες. «Οἱ νέοι ἅπαντες, καὶ δὴ οἱ τρόφιμοι τῶν Σχολείων, δέον νὰ ἐντροφῶσιν εἰς τοὺς ἀθανάτους τούτους λειμῶνας τῆς τε θύραθεν καὶ ἔσω σοφίας καὶ μαθητεύωσιν εἰς τοὺς ἀρίστους τούτους τῆς Νεότητος Παιδαγωγούς, ἵνα καθοδηγῶνται καὶ ποδηγετῶνται εἰς τὰς εὐθείας καὶ βασιλικὰς τῆς ἀληθοῦς σοφίας τρίβους, εἰς ἃς ὁδηγοῦσιν οὐχὶ αἱ ἀνθρώπιναι ἐπίνοιαι καὶ ἡ ὑλοφροσύνη, ἀλλὰ τὸ εὐειδὲς καὶ μυροβόλον ἄνθος τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πνεύματος. Τὸ ἑλληνοχριστιανικὸν τοῦτο πνεῦμα, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν διήκουσαν ἔννοιαν καὶ σπρονδυλικὴν τῆς παιδείας στήλην ἐπὶ 20 αἰῶνας, τυγχάνει βλαστὸς τοῦ Παρθενῶνος καὶ τῆς Ἁγίας Σοφίας. Τοῦτο διεμόρφωσαν, διετύπωσαν, εἰδοποίησαν, ἐδίδαξαν καὶ ἐβίωσαν οἱ σήμερον ἐορταζόμενοι Τρεῖς Μεγάλοι Πατέρες, οὓς οἱ ἑρασταὶ αὐτῶν μετὰ συγκινήσεως κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς μνήμης αὐτῶν συνερχόμενοι θὰ τιμῶσιν ἔσαεὶ δι' ὕμνων, ἀκολουθοῦντες τὴν προτροπὴν τοῦ ὑμνογράφου « Πάντες οἱ τῶν λόγων αὐτῶν ἑρασταὶ συνελθόντες ὕμνοις τιμήσωμεν ».

Π.

« Ἀδελφέ, λέγει ἡ Γραφή, τὰς ἀμαρτίας σου μὲ ἐλεημοσύνας ἐξάλειψον καὶ τὰς ἀδικίας σου μὲ συμπάθειαν πρὸς τοὺς πτωχοὺς. Τί μοῦ λέγεις λοιπόν; Δὲν ἔχω χρήματα καὶ πῶς θὰ βοηθῆσω τοὺς πτωχοὺς; Ἐχεις ἀδελφέ μου θελήματα ἀπομάκρυνον αὐτὰ ἀπὸ κοντὰ σου καὶ τότε ἐργάσου τὸ ἀγαθόν. Ἐὰν δὲν δύνασαι μὲ τὴν δεξιὰν χεῖρά σου νὰ πράξης τὸ ἀγαθὸν δίδοντας βοήθειαν, πράξε τὸ ἀγαθὸν μὲ τὴν καλὴν προαίρεσιν. Ὅταν σὲ βλάβῃ ὁ ἀδελφός σου, συγχώρησέ τον κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου καὶ αὐτὸ εἶναι πολὺ μεγάλη ἐλεημοσύνη, διότι ἐὰν ζητοῦμεν συγχώρησιν παρὰ τοῦ Θεοῦ, αὐτὸ ὀφείλομεν νὰ πράττωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς πᾶσαν παρομοίαν περίπτωσιν πρὸς τοὺς συνανθρώπους μας ὅπως πραγματοποιηθῇ τὸ τοῦ Εὐαγγελίου « ἄφετε καὶ ἀφεθήσεται ὑμῖν ».

« Εἶναι μέγα πρᾶγμα ἀδελφέ μου εἰς τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν χρήματα, νὰ βοηθοῦν δι' αὐτῶν τοὺς πτωχοὺς, ἀλλ' ὅταν συγχωρῆς τὸν πλησίον σου δι' ὅσα κατὰ σοῦ ἐπράξεν, εἶναι ἀσυγκρίτως πολὺ μεγαλύτερον καὶ ὅσον κατὰ φύσιν εἶναι τιμιωτέρα καὶ πολυτιμωτέρα ἡ ψυχὴ ἀπὸ τὸ σῶμα ».

Ὁσίου Μάρκου

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΓΙΩ, ΟΡΕΙ ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΩΝ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὸ ἐπόμενον ἔτος (1406) ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος, δι' αὐτοκρατορικοῦ αὐτοῦ προστάγματος ἔχοντας δύναμιν καὶ ἰσχὺν χρυσοβούλλου, ἐδώρησεν εἰς τὴν Ἱερὰν ἡμῶν Μονὴν τὸ παρὰ τὴν Κασσάνδραν μετόχιον αὐτῆς Πύργος ἑκτάσεως 9 000 στρεμμάτων, ἔνθα νῦν τὸ χωρίον Νέα Φώκαια.

Τῷ 1407 ὁ Ἰωάννης ἐπιβεβαιοῖ τὴν δωρεὰν ταύτην διὰ χρυσοβούλλου δοθέντος εἰς τὸν τότε ἡγούμενον τῆς Μονῆς Θεόδουλον καὶ τὸ ὅποῖον εὐρίσκεται εἰς πολὺ καλὴν κατάστασιν, ἔχει δὲ οὕτω.

«Ἐπειδὴ πρὸ καιροῦ τινος ἐδώρησατο ἡ βασιλεία μου καὶ εὐηργέτησε τῷ τιμιωτάτῳ ἐν Μοναχοῖς κύρ Θεοδούλῳ καὶ καθηγουμένῳ καὶ τὴν κατ' αὐτὸν σεβασμίαν μονὴν τοῦ ὁσίου Παύλου τὴν περὶ τὸ ἅγιον ὄρος τοῦ Ἄθω διακειμένην, διὰ προστάγματος αὐτῆς τὸ παρὰ τὴν Κασσάνδραν παλαιοχώριον Ἅγιον Παῦλον ὀνομαζόμενον καὶ σὺν τούτῳ κατοίκησιν φημιλιῶν δεκαπέντε, καὶ γῆν ζευγαρίων δέκα, καὶ τὴν ἐκεῖσε τοπικὴν καὶ μερικὴν ἀλιεῖαν τῶν ὄψαριων, ἐδεήθη ἡ ἰοιαύτη σεβασμία μονὴ τοῦ Ἁγίου Παύλου τὴν ἰοιαύτην δωρεὰν καὶ εὐεργεσίαν κατέχειν διὰ χρυσοβούλλου αὐτῆς, αὕτη τὸν παρόντα χρυσοβούλλον Λόγον ἐπιχορηγῆ καὶ ἐπιβραβεύει αὐτῇ, δι' οὗ εὐδοκεῖ, προστάσσει, θεσπίζει, καὶ διορίζεται κατέχειν αὐτὴν τὸ περὶ τὴν Κασσάνδριαν παλαιοχώριον τὸν Ἅγιον Παῦλον καλούμενον μετὰ γῆς ζευγαρίων δέκα, καὶ τῆς ἐκεῖσε τοπικῆς καὶ μερικῆς ἀλιείας καὶ τῆς κατοικήσεως φημιλιῶν δεκαπέντε, ἐλευθέρων καὶ ἀνεπιγνώστων τῷ δημοσίῳ, ἀδούλωτα παντελῶς καὶ ἐλεύθερα ἀπὸ πάσης δημοσιακῆς ἀπαιτήσεως καὶ δόσεως κατὰ τελείαν δεσποτείαν καὶ κυριότητα, ἀναφαιρέτως ἀναποσπάστως καὶ κατὰ λόγον γονικότητος, ποιεῖν τε εἰς αὐτὰ πάντα τὰ κατὰ θέλησιν ἀκωλύτως παρὰ παντὸς καὶ ἀνενοχλήτως. τῇ γοῦν ἰσχύει καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου, Λόγου τῆς βασιλείας μου, καθέξει ἡ δηλαθεῖσα σεβασμία μονὴ τοῦ ὁσίου Παύλου καὶ ὁ ταύτης ἡγούμενος κύρ Θεόδουλος ὁ τιμιώτατος ἐν μοναχοῖς καὶ οἱ ἐν αὐτῷ

ἅπαντες μοναχοί, τὸ ρηθὲν παλαιοχώριον τοῦ Ἁγίου Παύλου τὸ περὶ τὴν Κασσάνδριαν μετὰ τῆς ρηθείσης νομῆς αὐτοῦ τῆς γῆς τῶν δέκα ζευγαρίων, τῆς τοπικῆς ἀλειείας καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν ἐλευθέρων δεκαπέντε φαμιλιτῶν μελλόντων παρ' αὐτῶν προσκαθίσαι, ἐλεύθερον καθάπαξ καὶ ἀναπαίτητον ἀπὸ πάσης δημοσιακῆς ἀπαιτήσεως καὶ δόσεως. παρ' οὐδενὸς τῶν ἀπάντων διανοχληθισόμενον ποτέ, ὀφείλοντας τοῦτο μετὰ τῶν ἐκείσε προσκαθίσαι μέλλοντας παρὰ τῶν μοναχῶν, ἀποδιδόναι ἐκ τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν τὸ τριακοστὸν ἔνεκεν φυλάξεως τοῦ κάστρου. εἰς γοῦν μόνιμον καὶ διενεκῆ τὴν ἀσφάλειαν ἐπεχορηγήθη καὶ ἐπεβραβεύθη αὐτῇ καὶ ὁ παρῶν χρυσόβουλλος Λόγος τῆς βασιλείας μου ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα Ἰούνιον τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ἑνακοσιοστοῦ πέμπτου καὶ δεκάτου ἔτους, Ἰνδικτιῶνος πρώτης ἐν ᾧ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημῆματο κράτος :

Ἡ τοιαύτη δὲ δωρεὰ καὶ εὐεργεσία διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου ἵνα διαμένῃ εἰς τὴν αὐτὴν καὶ μόνην μονὴν ἀδιάσπαστος καὶ διηνεκῆς, μηδὲ ἄλλως ἔχουσα ἐπ' ἀδεία κατὰ τινα μεταδιδόναι ἄλλαχού.

Ἰωάννης ἐν ΧϞ τῷ ΘϞ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Παλαιολόγος.»

Διὰ τὸ μετόχιον τοῦτο ὑπάρχουν καὶ τέσσαρα ἄλλα προστάγματα χαρτῶα καὶ μεμβράνινα ἀγνώστων αὐτοκρατόρων διὰ τῶν ὁποίων προστίθενται καὶ ἕτεραι ἐκτάσεις εἰς τὴν ἀρχικὴν τοιαύτην. Ἐκ τούτων δύο φέρουν ὑπογραφὴν ὁ Δεσπότης με ἐφθαρμένην τὴν χρονολογίαν, τὰ δὲ ἄλλα δύο καὶ τὴν ὑπογραφὴν ἐφθαρμένην.

Καὶ τὸ μετόχιον αὐτὸ ἀπηλλοτριώθη μετὰ τῶν ἄλλων Ἁγιορρεϊτικῶν τοιούτων πρὸ 27 ἐτῶν. Τὸ διάστημα ὅμως τοῦτο δὲν ἦτο ἀρκετὸν διὰ τὰς ἀρμοδίους Ἐπηρεσίας τοῦ Κράτους, ὥστε καὶ ἡ Ἱερὰ ἡμῶν Μονὴ νὰ λάβῃ ἐξ ὀλοκλήρου τὴν ἀποζημίωσίν της καὶ οἱ δικαιοῦχοι, οἱ ἀκτήμονες τῆς περιφερείας ταύτης, οἵτινες πένονται πραγματικῶς, νὰ λάβουν ὀλίγα στρέμματα ἕκαστος διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ ζήσουν τὰς οἰκογενείας των. Δὲν εἶναι πρὸς τιμὴν τῶν ἀρμοδίων, ἢ ἐπιδειχθεῖσα αὕτη ἀδιαφορία. Σημειοῦμεν μόνον μίαν περίπτωσιν καθ' ἣν οἱ ἀκτήμονες τῆς Φωκαίας ὑπέβαλον τὴν τελευταίαν αὐτῶν αἴτησιν πρὸ ὀλοκλήρου ἔτους εἰς τὸ ἀρμόδιον Ἐπουργεῖον, χωρὶς νὰ τύχουν οὐδεμιᾶς ἀπαντήσεως καὶ ἑξακολουθοῦν νὰ μένουν με ἐκδηλον τὴν πικρίαν εἰς τὰ χεῖλη αὐτῶν.

Τῷ 1437 Ἰωάννης Ζ' ὁ Παλαιολόγος διὰ χρυσοβούλλου αὐτοῦ ἐδώρησεν εἰς τὴν ἰδίαν Ἱ. Μονὴν Ἁγίου Παύλου ἕκτασιν

ἐν Λήμῳ «ζεφυαρίων τεσσάρων περὶ τὴν τοποθεσίαν βουινάδων μετὰ δύο μανδρῶν, ἔτι δὲ καὶ τὴν γῆν τοῦ παροίκου Ροδομπρίου, ἵνα κέκτηται ἡ μονὴ τοῦ Ἁγίου Παύλου ταῦτα ἐλεύθερα τέλους καὶ κατ' ἔτος «εὐνόμιον» προβάτων πεντακοσίων».

Κατὰ τοὺς χρόνους αὐτοὺς εἶχεν ἀνακτηθῆ ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ψυχορραγούσης ἐξουσίας ἡ Λήμνος. Ὁ Ἰωάννης ὁμολογεῖ ὅτι «τὰ μετόχια τῶν Ἀθωῶτιδων μονῶν ἀφήρεσαν οἱ βάρβαροι, ὅσα δὲ ὑπελήφθησαν κάκεινα μετὰ πολλῆς ὀχλήσεως καὶ ἐπηρείας ἐκαρποῦντο αὐταί». Τὰς κτήσεις ταύτας ἐκύρωσεν ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος. Τούτου σώζεται μικρὸν διάταγμα φέρον, ἄνευ χρονολογίας, τὴν ὑπογραφὴν «ὁ Δεσπότης Δημήτριος» δι' ἐρυθρᾶς μελάνης. Ὁ Δημήτριος ἦτο ἀδελφὸς τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου, τοῦ τελευταίου Κωνσταντίνου καὶ τοῦ Δεσπότη Θωμᾶ. Εἰς τοὺς Δημήτριον καὶ Θωμᾶν ὁ σουλτάνος Μωάμεθ ὁ Β' ἀφῆκε τὴν κυριότητα τῆς Πελοποννήσου, ἀφοῦ οὗτοι προηγουμένως ὑπετάγησαν πρὸς αὐτόν. Κατόπιν λόγῳ νέων ἐρίδων μετὰ τῶν δύο ἀδελφῶν ἐν Πελοποννήσῳ, κατέλαβε ταύτην ὁ Μωάμεθ, ὅτε ὁ Θωμᾶς προσέφυγεν εἰς τὸν Πάπαν, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε σοβαρὸν σιτηρόσιον ἐφ' ὄρου ζωῆς, εἰς δὲ τὸν Δημήτριον παρεχώρησε τὴν Αἴνον Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω δὲ ἐγγράφου πληροφοροῦμεθα ὅτι εἰς τὸν Δημήτριον ἐχορηγήθη καὶ ἡ δεσποτεία τῆς νήσου Λήμνου.

Ἐκ τινος ἀπογραφικοῦ ἐγγράφου τοῦ ἐπισκόπου Λήμνου Διονυσίου γραφέντος τῷ 1463 πληροφοροῦμεθα ὅτι ἡ Μονὴ Ἁγίου Παύλου εἶχεν ἐν Λήμῳ πολλὰς κτήσεις. Εἰς τὸ λεπτομερέστατον τοῦτο ἐγγράφον ὁ Διονύσιος ὑπογράφεται ὡς «δοῦλος τοῦ πανευχεστάτου ἡμῶν ἀυθέντου ἁγίου τοῦ δεσπότη Ἰωάννου Παλαιολόγου τοῦ Καντακουζηνοῦ». Ἐκ τούτου δύναται νὰ φαντασθῆ κανεὶς ὅτι ὁ δεσπότης οὗτος θὰ ἦτο κείμενος αὐτοκρατορικῶν οἰκογενειῶν τοῦ Παλαιολόγου ἢ Καντακουζηνῶν καὶ διωρίσθη βραδύτερον ἀυθέντης τῆς Λήμνου ἀντὶ τοῦ Δημητρίου.

Τὸ ἐγγράφον τοῦτο ἔχει ὡς ἀκολούθως.

† Ὁ Λήμνου Διονύσιος

«Θεῖον καὶ προσκυνητὸν ὄρισμὸν δεξάμενοι, τοῦ ἁγίου ἡμῶν ἀυθέντου τοῦ πανευχεστάτου Δεσπότη, προστάξει καὶ ἐνδόσει καὶ τοῦ περιποθίτου γυναικαδέλφου αὐτοῦ καὶ ἡμῶν κυρίου, τοῦ ἐνδοξοτάτου καὶ ἐκλαμπροτάτου, κυροῦ Ματθαίου παλαιολόγου τοῦ Ἀσάνη, ὡσὰν ποιήσωμαι πάντων τῶν ἐν τῇ νήσῳ Λήμῳ τὴν ἀπογραφικὴν ἐξίσωσιν καὶ ἀποκατάστασιν, καὶ ἤδη ποιῶντες αὐτὴν εὖρομεν μετὰ τῶν ἄλλων, καὶ τὴν κατὰ τὸ ἅγιον Ὄρος τοῦ Ἀθω διακειμένην σεβασμίαν βασιλικὴν μονήν, ἡμῶν εἰς ὄνομα τιμωμένην τοῦ ἁγίου Παύλου ἔχουσαν ἐν τῇδε

τῆ νήσῳ Λήμῳ περὶ τὸ χωρίον τοὺς βουναιάδας, ναὸν τοῦ μεγλ. Γεωργίου καὶ οἰκήματα μετ' αὐλῆς, καὶ γῆν περὶ τὸ αὐτὸ χωρίον, κυροῦ Μιχαὴλ τοῦ Φωκᾶ ἐκείνου. ἦτις ἄρχεται ἀπὸ μέσον τοῦ χωρίου, ἐξέρχεται εἰς τὸν ρύακα, κρατεῖ τούτου, ἀνατρέχει δι' αὐτοῦ τοῦ ρύακος, ἕως τοῦ βουνοῦ τοῦ Κουτζούρου, ἀνέρχεται τὸ ἄνω βουνόν, κατέρχεται πρὸς μεσημβρίαν διὰ τῆς ράχης, εὐρίσκει τὸ σύνορον τῆς γῆς τοῦ Θεολογίτου, κρατεῖ πρὸς ἀνατολάς τούτου, συμπεριλαμβάνει ἐντὸς μάνδρας καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ συνόρου, ἐξέρχεται ἕως τῆς Κοντοβρακινῆς γῆς, λαμβάνει τὸ σύνορον ταύτης, καὶ ἐξέρχεται ἕως τῆς ὁδοῦ, ὅπου τὰ χωράφια τοῦ Μαυρουλιάνου εἰς τὰ κοτάνιθα, λαμβάνει τὴν ὁδὸν καὶ ἀκουμβίζει εἰς τὸ μέσον τοῦ χωρίου, ὅθεν καὶ ἤρξατο. καὶ ἔστι γῆ Μοδίων χιλίων ἑκατὸν πενήκοντα (1.150). Καὶ πλησίον τῆς γῆς τοῦ καταποτάμου, κοὶ τοῦ Μυρμίγκη, καὶ τῆς ὁδοῦ, χωράφιον ἀπὸ τοῦ Βουσμᾶ λεγόμενον, μόδια ἑκατὸν (100) καὶ ὃ εἶχεν ἐκεῖνος εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον Βουναάδες ἔσωθεν μόδια τριάκοντα (30) τὸ ὅλον γῆν μόδια χίλια διακόσια πενήκοντα (1.250) καὶ ἔσωθεν μόδια τριάκοντα, ὁμοίως παρεδόθη εἰς τὴν αὐτὴν Μονὴν καὶ ἡ ὑπόστασις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Ροδαμπέλου, ἦν κατεῖχε ποτε Νικόλαος ὁ Μυρμίγκης, ἦτις καὶ κατὰ μέρος ἔχει οὕτω. Οἰκήματα μετὰ προαυλίου, ἔσωθύριον ἐν τῇ περιοχῇ τῶν οἰκημάτων, μόδια 2, καὶ ἔμπροσθεν τῶν οἰκημάτων ἔσωθεν, ἕτερον ὀπίσθεν τῶν οἰκημάτων, τοῦ δρομορύτου τὸ ἥμισυ ἕως τοῦ ρύακος μόδια τρία, καὶ εἰς τὸ χωρίον τὴν Βουναάδα χωράφιον πλησίον τῆς γῆς τοῦ αὐτοῦ Φωκᾶ τοῦ συνόρου τῆς γῆς τῆς δοθείσης τῷ Μαζομάτῃ τῶν συνόρων τῶν χωραφίων τοῦ βουσμᾶ, ἅπερ τέμνουσι μέσον τὰ βουναρία καὶ ἐξέρχονται καὶ ἀκουμβίζουν, εἰς τὸ παλαιοκλήσιον τοῦ ἁγίου Γεωργίου, μόδια ἑκατὸν ἑβδομήκοντα (170) ἕτερον χωράφιον εἰς τὰ τρόχαλα τῶν χουμελάδων μεταξὺ τῆς γῆς τοῦ κυροῦ Φωκᾶ, καὶ τῆς γῆς τοῦ δρομορήτου, μόδια τεσσαράκοντα, εἰς τὴν κατωννήχιν πλησίον τοῦ ποταμίου καὶ τῆς γῆς δρομορίτου, ἕως τοῦ μονοπατίου μόδια εἴκοσι τεσσάρων, ἕτερον ἐντὸς τοῦ χωραφίου τοῦ κυροῦ Φωκᾶ, εἰς τοῦ παπᾶ Εὐστρατίου μόδια δώδεκα, εἰς τὸ βουνὸν τοῦ κούτζουρου εἰς τὴν λασκάδα μεθ' οὗ ἔχει εἰς τοὺς πρόποδας τῆς μελίσης κάτωθεν καὶ ἄνωθεν τοῦ δρόμου, πλησίον τοῦ συνόρου τῆς Μονῆς Ξενοφῶντος μέχρι καὶ τοῦ ρύακος μόδια ἐξήκοντα πέντε καὶ ἀπὸ τῆς εἰς τὸ νότιον πλάγιον τῆς μελίσης πλησίον τῆς δοθείσης γῆς τῷ χατζῆ Λάλλῃ, καὶ τῷ Λαγκαδιώτῃ, κάτωθεν τοῦ Τσυμπούλου, καὶ εἰς τὸ αὐτὸ πλάγιον μόδια ἑκατόν, χωράφια μοδίων τετρακοσίων (400) ἔχει ἡ αὐτὴ ὑπόστασις, καὶ ἄμπελον ἄπορον, μόδια ἑπτὰ τρίτον, πλησίον τῆς γῆς τοῦ κυροῦ Φωκᾶ ὁμοίως ἀφείλει ἔχειν καὶ τὸ οἰκογάλασμα καὶ τὸ ἔσωθεν μόδια δύο ἡμι-

συ, τὰ ἠνωμένα τοῖς οἰκήμασι τῆς Μονῆ τὰ ἀπὸ τῆς ὑποστάσεως τοῦ λαγκαδιώτη ἐκείνου. ἔτι παρεδόθη τῇ αὐτῇ ἁγίᾳ Μονῇ, καὶ αἱ εἰς τὸν φακὸν μάνδρας, ἤγουν τῶν ἁγίων Θεοδώρων καὶ τῆς ροδακινέας, ὧν ὁ περιορισμὸς ἔχει οὕτως.

Ἡ τῶν ἁγίων Θεοδώρων ἄρχεται ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ, ἔνθα καὶ βουνάριον τοῦ μικροῦ καθαριότητος κρατῶν τὴν ράχην τούτου, εὐρίσκει τὴν ἐκεῖσε συκίαν, δεξιὰ τὸ περιοριζόμενον, ἀριστερὰ τὰ δίκαια τῆς μάνδρας τοῦ παντοκράτορος, κρατῶν πάλιν τὴν αὐτὴν ράχην, διέρχεται κατ' ἰσότητα πρὸς βορρᾶν, καὶ εὐρίσκει μονοπάτιον τὸ τοῦ πετρωσίχου, ὃ δὴ μονοπάτιον κρατῶν δι' ὅλου εὐρίσκει τὸν πετρώστιχον πρὸς ἄρκτον, ἀνέρχεται τὸ πλάγιον τοῦ τοιοῦτου πετρωσίχου, καὶ εὐρίσκει ἕτερον πετρώστιχον, ὡς ὧν διαιρέτης μάνδρας τῆς ροδακινέας, ἣν ἐκράτει ἡ σεβασμία Μονῆ τοῦ Παντοκράτορος Χριστοῦ. κατέρχεται κατ' ἰσότητα πρὸς βορρᾶν, καὶ εὐρίσκει λιμνοπούλας ἐκεῖ καὶ βουρολαίας καὶ παλαιοκλήσιον, δεξιὰ δι' ὅλου τὸ περιοριζόμενον, ἀριστερὰ τὰ δίκαια τῆς ροδακινέας, εἶτα λαμβάνει τὴν ἐκεῖσε νερογλυμὴν, κατέρχεται κατ' ἰσότητα μέχρι καὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, ἔνθα μικρὸν ρυάκιον ἔχει ὕδωρ, καὶ κρατῶν δι' ὅλου τὸν τοιοῦτον αἰγιαλόν, διέρχεται πρὸς βορρᾶν συμπεριλαμβάνων τὸ ἀκρωτήριον ἅπαν, τῶν ἁγίων Θεοδώρων καὶ ἔρχεται πάλιν ἕως τοῦ βουναρίου τοῦ μικροῦ καθαριότητος, ἔνθα καὶ τὴν ἀρχὴν εἴληφεν. ἡ δὲ τῆς ροδακινέας, ἄρχεται ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ, ἔνθα καὶ μικρὸν ρυάκιον ἔχον ὕδωρ, λαμβάνει τὴν νερογλυμὴν, ἀνέρχεται ταύτην δι' ὅλου, ἕως αὐτὴν, ἀνέρχεται εἰς τὸν πετρώστιχον κατ' ἰσότητα μέχρι καὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βουνοῦ. εἶτα κατέρχεται εἰς τὸ παλαιομανδρον, τῶν ἐκτὸς τὰ δίκαια τῆς μάνδρας τοῦ Πετροῦ, περᾶ κατ' ἰσότητα, εἰς τὸ βουνάριον τοῦ μαχαιρομένου, καὶ διὰ τῶν ἐκεῖσε τροχάλων εἰς τὴν ὁδόν, ἣν λαβὼν. κατέρχεται καὶ εὐρίσκει νερογλυμμένα, τῶν ἐκτὸς τὸ βουνάριον τοῦ ταταύρου, καὶ διὰ τῆς νερογλυμῆς κατέρχεται κατ' ἰσότητα μέχρι τοῦ αἰγιαλοῦ, καὶ διὰ τοῦ αἰγιαλοῦ κατέρχεται εἰς τὸ ἀρχικὸν ρυάκιον ἔνθα καὶ τὴν ἀρχὴν εἴληφεν.

Ἐπι εὐεργετεῖται ἡ τοιαύτη Σεβασμία μονή, διὰ θείου καὶ σεπτοῦ χρυσοβούλλου, πρόβατα πεντακόσια ἐλεύθερα τοῦ ἐνομίμου, καὶ διὰ θείου ὀρισμοῦ τοῦ αὐθέντου ἡμῶν πανευτυχεστάτου Δεσπότη, γῆν ζευγαρίων δύο, ὑπὲρ ἧς δεδώκαμεν ἀρτίαν περὶ τὸ χωρίον τοῦ Κοντοβράκη, τὴν ὑπόστασιν τοῦ κοταρίου ἐκείνου, μέχρις ἂν ἐξεφθόντες ἴδωμεν λεπτομερῶς τὴν ποσότητα τῶν μοδίων τῆς γῆς.

Ταῦτα πάντα ὀφείλουσιν οἱ ἐν τῇ ἁγίᾳ σεβασμίᾳ μονῇ ἐνασκούμενοι τιμιώτατοι μοναχοὶ κατέχειν καὶ νέμεσθαι ἀπὸ τοῦ

νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἀνωτέρα παντὸς τέλους καὶ βάρους, κατὰ τὴν περιλήψιν τοῦ παρόντος αὐτῇ θείου καὶ σεπτοῦ χρυσοβούλλου καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν πᾶσαν καὶ παντοίαν ἀποφέρεισθαι πρόσοδον.

Καὶ εἰς ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον ἀπογραφικὸν Γράμμα καὶ ἐπεδόθη τῇ εἰρημένη σεβασμία Βασιλικῇ καὶ ἁγία Μονῇ τῇ εἰς τὸ ὄνομα τιμωμένη καὶ ἐπικαλουμένη τοῦ Ἁγίου Παύλου.

Ἐν μηνὶ Ἰανουαρίῳ ια'. τοῦ σι ποα' ἔτους (6971) ἀπὸ δὲ Χριστοῦ 1463.

† Ὁ δοῦλος τοῦ πανευχεστάτου ἡμῶν αὐθέντου ἁγίου Δεσπότης Ἰωάννου Παλαιολόγου. Ὁ Λήμνου Διονύσιος ».

Τὰ ἐν Λήμνῳ διάφορα κτήματα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς ἀπώλεσεν αὕτη πιθανὸν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821 ἢ ὀλίγον μετὰ ταῦτα, ὅτε ἀπώλεσθη, ἄγνωστόν πως καὶ τὸ χρυσόβουλλον Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου. Μόνον κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς ἐπληροφορήθημεν ἀπὸ τὸν βυζαντινολόγον καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Μονάχου τῆς Γερμανίας κ. Φ. Ντόλκερ, ὅτε ἀφίχθη εἰς Ἄγιον Ὄρος ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Γερμανικῆς ἀρχαιολογικῆς ἀποστολῆς, ὅτι τὸ χρυσόβουλλον τοῦτο εὕρεται εἰς χεῖρας ῥώσου τινός καθηγητοῦ, ὑποσχεθεὶς νὰ μᾶς προμηθεύσῃ ἀφιλοκερδῶς φωτογραφίαν αὐτοῦ, μὴ πραγματοποιηθείσης ὁμῶς τῆς ὑποσχέσεώς του λόγῳ τοῦ πολέμου.

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ ΙΔ' καὶ κατὰ τὸν ΙΕ' αἰῶνα οἱ ἡγεμόνες τῆς Σερβίας προσέφερον ἀναριθμήτους δωρεὰς εἰς τὴν Ἱερὰν ἡμῶν Μονήν.

Τῷ 1414 ὁ δεσπότης τῆς Σερβίας Γκιούρκας καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Λάζαρος ἐδώρησαν ἕξ χωρία ἐν Σερβίᾳ. Κατὰ δὲ τὸ 1459 οἱ αὐτοὶ ἐδώρησαν μίαν ἐκκλησίαν καὶ δύο ἀκόμη χωρία.

Ὁ Στέφανος καὶ ὁ Γεώργιος κράλαι τῆς Σερβίας ἐδώρησαν διαφόρους κτήσεις ἐν Σερβίᾳ. Πραγματικῶς ὁμῶς κίτιωρ αὐτῆς ὑπῆρξεν ὁ Γεώργιος Βράγκοβιτς (1428-1456) ὅστις ἀνεκαίνισε τὴν Μονὴν καὶ ναὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου ἔκτισε, διατηρηθέντα μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ ΙΘ' αἰῶνος ὡς καθολικὸν ναὸν τῆς Μονῆς.

Τῷ 1496 οἱ εὐλαβέστατοι αὐθένται τῆς ὑποδούλου τότε Σερβίας Ἰωάννης, καὶ Γεώργιος μετὰ τῆς Δόμνας Ἀγγελίνας διὰ χρυσοβούλλου αὐτῶν προσέφερον εἰς τὴν Μονὴν 500 φλωρία ἔτησίως, ὅπως μνημονεύονται οὗτοι μετὰ τῶν σὺν αὐτοῖς κατὰ πᾶσαν Πέμπτην μετὰ κολύβων εἰς τὸ διηνεκές. Ἐν τῷ χρυσοβούλλῳ τούτῳ ἐξαίρεται ὁ ἔνθεος ζῆλος τοῦ προπάτορος τῶν αὐθέντων τούτων Γεωργίου, ὅστις κατὰ μίμησιν τῶν ἁγίων τῆς

Σερβίας (Συμεών και Σάββα) ἀνεκαίνισε τὴν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου Μονήν.

Ἐκ τοῦ χρυσοβούλλου αὐτοῦ πληροφορούμεθα Νήφωνα ἡγούμενον τότε τῆς Μονῆς ἄνδρα εὐγενῆ και πεπαιδευμένον. Τὸ χρυσοβούλλον τοῦτο, πολύτιμον κατὰ πάντα κειμήλιον, ἔχει εὐμεγέθη χρυσῆν σφραγίδα ἐπὶ τῆς ὁποίας εἰκονίζονται πάντες οἱ ἡγεμόνες οὗτοι διὰ σχετικῆς τελειότητος, ἐντελῶς ἀγνώστου κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους. Ἐχει δὲ ὡς ἀκολούθως.

«Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν. ὁ προνοῶν τὴν σωτηρίαν πάντων ἡμῶν και παντεσπλαχνιζόμενος εὐρίσκειται διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν και ἐπιποθεῖ τὴν σωτηρίαν πάντων ἡμῶν. Διὸ και καθῆκόν ἐστι πάντες ὅλοι ἡμεῖς νὰ σεβώμεθα και νὰ προσκυνῶμεν τὴν ἁγίαν Τριάδα, ὁμοούσιον και ἀδιαίρετον τῆς Ὑπερουσίου Θεότητος, τῆς ὁποίας νοῦς ἀνθρώπινος νὰ φθάσῃ ἀπολύτως ἀδύνατόν ἐστι. Διὰ τοῦτο πρέπει Πίστις μετὰ Καθαρότητος και ὀρθῶς ὁμολογοῦντες σωζώμεθα, τῆς ὁποίας τὰ ἔργα ἐκτελοῦντες καθὼς ἐδιδάχθημεν πάντες ἡμεῖς. Οὕτω καταβάς ἐξ οὐρανοῦ, εἷς ὢν τῆς Ἁγίας Τριάδος συνδοξαζόμενος τῷ Πατρὶ και τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι και ἐνανθρωπήσας παρὰ τῆς Ἁειπαρθένου και Θεοτόκου Αὐτοῦ Μητρὸς Μαρίας, τὸν ὁποῖον ὁμολογοῦμεν ἐλεήμονα και οἰκτίρμονα. Κηρύττομεν τὴν εὐσπλαχνίαν και τὴν Μεγαλειότητά του, ὅστις μετὰ τὴν ἐνανθρώπησίν του ἔδειξε Πᾶσιν ἡμῖν, διαφόρους τρόπους πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας. Ὅπως πρὶν ἔλθῃ, ἐκήρυξαν και ἐπροφήτευσαν οἱ προφῆται και κατόπιν ἐδίδαξε και ὁ ἴδιος μετὰ τοὺς ἀποστόλους και ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἔλαβον τὴν χάριν οἱ Ἁγιοὶ Πατέρες. Οὕτω και ὁ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εὐγενέστατος Κύριος Γεώργιος Αὐθέντης τῆς Σερβίας, ὁ προπάτωρ ἡμῶν, τίποτε δὲν ἄφησε ἀπὸ τὴν ἀγαθὴν αὐτοῦ συνήθειαν ὅπως εἶχον οἱ προπάτορες ἡμῶν ἅγιοι τῆς Σερβίας. Καθὼς ἐκείνοι ἀνεκαίνισαν και ὠκοδόμησαν τὸ εἰς τὸ ἁγιώνυμον ὄρος τοῦ Ἁθωνος κείμενον μοναστήριον ὀνομαζόμενον χιλιανδάρ, εἰς σωτηρίαν αὐτοῦ και τῶν μεταγενεστέρων, οὕτω και αὐτοὶ οἱ εὐγενέστατοι και χριστομίμητοι αὐθένται Κύριος Γεώργιος, ὡς ἀνωθεν εἶπομεν, εἰς τὸ μοναστήριον τὸ κατὰ τὸ Ἁγιώνυμον ὄρος τοῦ Ἁθωνος κείμενον ἀνεκαίνισαν και ὠκοδόμησαν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Παύλου, εἰς μνήμην και τιμὴν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, εἰς βοήθειαν αὐτοῦ και εἰς σωτηρίαν τῶν μεταγενεστέρων.

Ἡμεῖς ἐπὶ πλέον κατ' ἀπόφασιν ὀρίζομεν ἐξ ἰδίας προαιρέσεως ἐν ἐλάχιστον δῶρον, κατὰ τὴν δύνάμιν μας ἀκολουθοῦντες τὰ καλὰ ἔργα, ὅχι ὅτι δὲν ἐγνωρίζαμεν προηγουμένως τοῦτο, ἀλλὰ περισσότερον μᾶς ὑπενθύμισεν ὁ ἐν ἱερομονάχῳ Κύριος Κλήμων ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς, ὅστις δὲν εἶναι ἀπλοῦς ἀνθρώπος

ἀλλ' εὐγενῆς καὶ πεπαιδευμένος, εὐρισκόμενος πρότερον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν παλατίων τοῦ προπάτορος ἡμῶν Στεφάνου.

Εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Παύλου ἀνελάβομεν τὴν ὑποχρέωσιν καὶ ὑποσχόμεθα νὰ εἴμεθα καὶ νὰ λεγώμεθα κτήτορες. Σὲ παρακαλοῦμεν ὅθεν Ἁγιε ἔνδοξε Μεγαλομάρτυς, Τροπαιοφόρε, τιμώτατε τῶν μαρτυρῶν καὶ θαυματουργῶν τοῦ Χριστοῦ Γεώργιε, καὶ λάβε παρ' ἡμῶν τῶν μηδαμινῶν, καθὼς ἢ χήρα τὰ δύο λεπτὰ καὶ νὰ μεσιτεύσης εἰς τὸν ἀγαθοδότην ἡμῶν Θεὸν ἵνα δώσῃ εἰς ἡμᾶς τὴν χάριν καὶ εὐλογίαν του, πὺν αὐθοπροαιρέτως προσφέρομεν εἰς τὸ ἅγιόν σου μοναστήριον πεντακόσια φλωρία κατ' ἔτος. Δέξαι τὸ μικρὸν τοῦτο δῶρον καὶ καθὼς ἐδέχθης τὸ σφουγγᾶτον ἀπὸ τὸ παιδίον καὶ ἐζήτησε παρὰ σοῦ βοήθειαν καὶ δύναμιν, οὕτω δυνάμωσον καὶ ἡμᾶς ἅγιε τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ βοηθήσωμεν εἰς ὅλα τὰ ἅγια πὺν δοξολογεῖται ὁ Κύριος ἡμῶν. Οἱ μοναχοὶ ὅμως τοῦ Ἁγίου Παύλου νὰ εἶναι ὑποχρεωμένοι τὴν Πέμπτην ἐκάστης ἐβδομάδος νὰ ἐκτελοῦν θείαν μυσταγωγίαν διὰ νὰ μνημονεύωνται τὰ ὀνόματα ἡμῶν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα.

Ὅλα αὐτὰ ὅσα ἐγράψαμεν καὶ ἐθεσπίσαμεν νὰ μένουν ἀπαρσάλευτα καὶ ἀμετακίνητα. Καὶ οἰοσδήποτε ὅστις ἐπιχειρήσῃ νὰ παρασαλεύσῃ καὶ νὰ ἀνατρέψῃ ὅσα ἐδώσαμεν καὶ ἐγράψαμεν ὡς ἀνωτέρω νὰ εἶναι κατηραμένος παρὰ Θεοῦ καὶ ἀπὸ Κυρίαν Θεοτόκον καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἁγίους καὶ τὸν Ἁγιον Γεώργιον. Νὰ ἔχη τὴν ἀρὰν τῶν κριτόρων καὶ θὰ δώσῃ ἀπολογία εἰς τὸν Ἁγιον Θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Δευτέρας αὐτοῦ Παρουσίας. Ἀμήν.

Ἐγράφη τὸ παρὸν χρυσόβουλλον εἰς τὴν πολιτείαν. κατ' ἀπόφασιν καὶ θέλησιν τοῦ αὐθέντου Γεωργίου καὶ ὑπογεγραμμένον ἀπὸ τὸν Ἰωάννην αὐθέντην. Εἶναι καὶ ἀπόφασις τῆς Κυρᾶς Δόμνας Ἀγγελίνας. Ἐγράφη εἰς τὸ κατὰ τὸ ἔτος ἀπὸ Ἀδάμ 7004 κατὰ μῆνα..... Εἰς ἀνάμνησιν τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου».

Οἱ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ εὐλαβέστατοι καὶ Χριστομίμητοι Κυρᾶς Δόμνας Ἀγγελίνας Ἰωάννης καὶ Γεώργιος οἱ Αὐθένται».

(Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

« Μὴ μισήσης τὸν ἁμαρτωλόν, διότι ὅλοι εἴμεθα ὑπεύθυνοι καὶ ἐὰν διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ κινήσῃ κατ' αὐτοῦ, τότε κλαῦσον ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ὄχι νὰ τὸν μισήσης, ἀλλὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ μίσησον καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ μόνον νὰ εὐχῃσαι, ἵνα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁμοιωθῆς μετὰ τὸν Χριστόν, ὅστις δὲν ἠγανάκει κατὰ τῶν ἁμαρτωλῶν, ἀλλὰ προσηύχετο, ἔκλαυσε δὲ ὑπὲρ τῆς Ἱερουσαλήμ».

Ἄσισυ Ἰσαὰκ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

Ἡ Ἱερά Κοινόβιος Μονή τοῦ Ξενοφώντος εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ νοτίου μέρους τῆς χερσονήσου καὶ εἰς μέρος ὀμαλόν, μεταξύ τῶν Ἱ. Μονῶν Δοχειαρίου καὶ Ἀγ. Παντελεήμονος (Ρωσικοῦ). Ἔχει εὐρὺν περίβολον, ἀλλὰ μόνον πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης ἔχει δωμάτια, περιφράσσεται δὲ γύρωθεν διὰ τείχους.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος εἶχεν 115 μοναχοὺς, ἀριθμὸν δυσανάλογον πρὸς τοὺς πόρους αὐτῆς. Προπολεμικῶς ἡ δύναμις αὐτῆς εὐρίσκειτο περίξ τῶν 40, διὰ τὰ κατέλθη μεταπολεμικῶς ἐκ διαφόρων λόγων εἰς τὸ ἡμισυ. Ἀπὸ ἐξαιτίας ἀφ' ὅτου ἀνέλαβεν ἡγουμένος ὁ νῦν τοιοῦτος, χάρις ἰεὺς τὴν ὑποδειγματικὴν αὐτοῦ δραστηριότητα καὶ προσπάθειαν, ἐπανέφερε αὐτὴν εἰς τὴν προτέραν αὐτῆς προπολεμικὴν θέσιν.

Ἡ Ἱερά Μονή τοῦ Ξενοφώντος κατὰ τὴν παράδοσιν φέρεται σύγχρονος τῆς Μεγίστης Λαύρας. Εἰς ἔγγραφόν τι ἐπὶ διαφορᾶς τῆς ἡμετέρας Μονῆς μετὰ τῶν μοναχῶν τῶν Βουλευτηρίων ἀναφέρεται ὡς ἐξῆς: «Ἐγράφη δι' ἐμοῦ ἡ παρούσα ἀτφάλεια διὰ χειρὸς Ξενοφώντος καὶ Ἠγουμένου Μονῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐν ἔτει 1010». Εἶναι ὅμως ἄγνωστον ἂν πρόκειται περὶ τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Ἱ. ταύτης Μονῆς. Πάντως ἡ ὑπαρξις αὐτῆς διαπιστοῦται καὶ ἀπὸ δωρεὰν εἰς αὐτὴν τοῦ ἐν Κασσάνδρᾳ Μετοχίου ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Βασιλείου Β' τοῦ Βουλγαροκτόνου (976 - 1025).

Φαίνεται, αὕτη περιήλθεν ἐν τῷ μεταξύ εἰς ἀφάνειαν. Ἐξ ἐγγράφου ὅμως τῆς Συνάξεως τοῦ Ἀγίου Ὁρους (1083) ἰδρῦθη αὕτη καὶ πάλιν ὑπὸ Στεφάνου ἀρχιεπισκόπου καὶ μεγάλου δρουγγαρίου (ἀνωτάτου ἀρχηγοῦ τοῦ στόλου) ἐπὶ ἡμερῶν Νικηφόρου τοῦ Βοτανειάτου καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ Στέφανος ἐμόνασε λαθῶν τὸ ὄνομα Συμεών.

Ὁ Συμεών ἦτο φίλος τοῦ στρατηγοῦ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ τοῦ κατόπιν γενομένου αὐτοκράτορος. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Νικηφόρου τοῦ Βοτανειάτου ἐστράτευσαν οἱ στρατηγοὶ Βρυέννιος καὶ Βασιλάκιος κατὰ τοῦ βασιλέως. Ὁ πρῶτος συνέπραττε μετὰ

τοῦ δευτέρου, ὅστις προελάσας ἀπὸ Δυρραχίου μέχρι Θεσσαλονίκης, εἶχε στρατὸν ἀξιόλογον ἐκ φράγκων, βουλγάρων, ρωμαίων καὶ ἀρβανιτῶν ὡς ἱστορεῖ ὁ Σκυλίτσης. Ἐναντίον τούτων ἐστάλη ὁ νεαρὸς Ἀλέξιος Κομνηνὸς τῷ 1078, ὅστις καταβαλὼν τὸν Βρυέννιον ἠνάγκασε τὸν Βασιλάκιον νὰ ὀχυρωθῆ εἰς Θεσσαλονίκην. Τότε ὁ Ἀλέξιος μετεχειρίσθη τὸν Συμεὼν τοῦτον, ἡγούμενον τῆς Μονῆς τοῦ Ξενοφῶντος, ὡς πρέσβυν πρὸς τὸν ἀποστάτην καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν ἵνα κάμψῃ τὴν ἀγερωχίαν αὐτοῦ καὶ προτρέψῃ εἰς ὑποταγὴν, ἀλλὰ δὲν ἐτελεσφόρησαν αἱ προσπάθειαι τοῦ Συμεὼν. Τὸν Βασιλάκιον ὀλίγον βραδύτερον παρέδωσαν οἱ κάτοικοι τῆς Θεσσαλονίκης εἰς τὸν Ἀλέξιον, ὅστις ἐδείχθη ἐπιεικὴς εἰς τοῦτον ὡς καὶ εἰς τὸν πρῶτον, ἀλλὰ καθ' ὁδὸν ὄργανα τοῦ Βοτανειάτου ἐτύφλωσαν αὐτούς.

Ἡ πρὸς τὸν ἀποστάτην πρεσβεία τοῦ Συμεὼν μαρτυρούμενη ὑπὸ τοῦ ἱστορικοῦ Νικηφόρου Βρυεννίου ἐνισχύει τὸ πνεῦμα, ἂν μὴ τὸ γράμμα, τοῦ ἐγγράφου τῆς Συνάξεως τοῦ 1083. Ὅθεν Συμεὼν ὁ «πανάριστος», ὡς ὀνομάζει αὐτὸν ὁ Βρυέννιος, ἦτο ἡγούμενος τῆς Μονῆς τοῦ Ξενοφῶντος κατὰ τὸ ἔτος 1078, κατὰ δὲ τῷ 1083 ἢ Συνάξις κατ' ἐντολήν τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξίου Α' Κομνηνοῦ, φίλου καὶ θαυμαστοῦ τοῦ Συμεὼν, παρέδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν Μονὴν δι' ἐπισήμου αὐτῆς πράξεως, διότι ἐν τῷ μεταξὺ ἀπηλάθη ἐξ Ἁγίου Ὁρους ὁ Συμεὼν ὑπὸ τῆς Συνάξεως διὰ γενομένην παρ' αὐτοῦ παράτυπον κουρὰν τριῶν νέων μοναχῶν.

Ἡ Μονὴ τοῦ Ξενοφῶντος, ὅπως καὶ αἱ ἄλλα Ἱεραὶ Μοναὶ τῆς νοτίου πλευρᾶς, κατεστράφη τελείως κατὰ τὸν ΙΓ' αἰῶνα (1285) ὑπὸ τῶν ἐπιδραμόντων, ὡς ἐγράψαμεν καὶ ἄλλοτε, Καταλανῶν. Ἐγγραφὸν τοῦ ἀπογραφέως τοῦ θέματος Θεσσαλονίκης Σεβαστοῦ μετὰ χρονολογίαν 1300 ἀναφέρει. «Πρὸ χρόνων ἤδη πολλῶν πειραταῖς Ἰταλοῖς γεγουῖα, ᾧ Θεοῦ κριμάτων, ἀλώσιμος (ἢ Μονή) μετὰ τῶν ἄλλων δεινῶν καὶ τῶν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς κτήμασι παλαιγενῶν δικαιοματῶν ἀφαίρεσιν πέπονθεν».

Ὅλιγον βραδύτερον ἀνεκαινίσθη καὶ πάλιν καὶ εἰς τὸ τυπικὸν τοῦ Μανουὴλ (1394) παρουσιάζεται ὁ γδὸς εἰς τὴν σειρὰν τῶν Ἱ. Μονῶν.

Κατὰ τὸν Κομνηνὸν ἡ Μονὴ τοῦ Ξενοφῶντος ἀνεκαινίσθη

ἐν ἔτει 1545 ὑπὸ τῶν ἐπιφανῶν Οὐγγροβλάχων Δούκα Βορνίκου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ραδούλου.

Τῷ 1607 ὁ ἡγεμὼν Ράδουλος Σερβάνος ἐδώρησεν εἰς τὴν Μονὴν 9.000 ἄσπρα καὶ δύο χωρία Ράτζηα καὶ Σιλιστα. Τῷ 1631 φέρεται ἡ Μονὴ Ξενοφώντος ἐξουσιαζούσα τὴν ἐν Βλαχία μονὴν Ζδράλη. Τῷ 1658 ὁ βοεβόδας Μιχαήλ ἐδώρησεν εἰς αὐτὴν 10.000 ἄσπρα. Κατὰ δὲ τὰ ἔτη 1766, 1769 καὶ 1776 οἱ ἡγεμόνες Σκαρλάτος καὶ Γρηγόριος Γκίκας καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Ὑψηλάντης δώρισαν μεγάλας χρηματικὰς χορηγίας ὑπὲρ τῆς Ἱ. ταύτης Μονῆς.

Μετὰ τὰ μέτα τοῦ ΙΗ' αἰῶνος ἡ Μονὴ περιήλθεν εἰς θεινὴν παρακμὴν ὥστε μόνον δέκα μοναχοὶ ἔμειναν ἐν αὐτῇ.

Τῷ 1784 προνοία τῆς Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀνεδίωσε ἡ τάξις τοῦ κοινοδίου κατόπιν πολλῶν κόπων τοῦ λογίου ἡγουμένου Παΐσιου ἱερομονάχου ἐκ Λέτδου, τοῦ ἱδρυτοῦ καὶ τῆς καλύδης Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῆς Ἱ. Σκήτης τῶν Κουσοκαλυβίων. Τὸ σχετικὸν σιγγίλλιον μὲ χρονολογίαν 13 Ἰουνίου ἰδίου ἔτους ἐξέδωκεν ὁ Πατριάρχης Γαβριήλ Δ' ὁ ἀπὸ Πατρῶν. Ἰνα συμδιδασθεύον αἱ ἀξιώσεις τῆς ὑπὸ τὸν σκευοφύλακα ἰδιορρυθμητικῆς μερίδος, ἡ Ἐκκλησία ἐκανόνισεν ὅπως ὁ μὲν ἡγούμενος Παῖσιος ἀσχολεῖται εἰς τὰ πνευματικά, ὁ δὲ Κωνσταντῖος ἐπιμελεῖται τῶν ὑλικῶν ἀναγκῶν τῆς Μονῆς, καὶ τοῦτο, «διὰ τὸ ἀτάραχον τοῦ ἡγουμένου ἵνα μένη ἡσυχος ἐπιμελούμενος τὰ ἔνδον πνευματικά... καὶ μὴ ἐνοχλεῖται διὰ χρέη καὶ δοσίμχια.... ὄντος διωρισμένου εἰς τὰ τριαῦτα τοῦ σκευοφύλακος Κωνσταντίου».

Ὁ Παῖσιος πολλὰ ἐξ ἰδίων δαπανήσας καὶ συλλέξας ἀρκετὰς συνδρομὰς ἠδύχησε καὶ ἀνεκαίνιστε τὴν Μονήν.

Ἐπὲρ τῆς Μονῆς εἰργάσθη καὶ ὁ ἀρχιμανδρίτης Ζαχαρίας ἐξ Ἰλλυρίας θανὼν τῷ 1846, ὅστις περιεῖλθε διάφορα μέρη πρὸς συλλογὴν ἐράνων. Ἐγουμενεύοντος τοῦ Παΐσιου καὶ συνεργαζομένου καὶ τοῦ Ζαχαρίου ἐτέθη ὁ πρῶτος θεμέλιος λίθος τοῦ μεγάλου καθολικοῦ ναοῦ τῆς Μονῆς κατὰ τὸ ἔτος 1809.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 24ης Φεβρουαρίου 1817 ἡμέραν Σάββατον ἐκάη ἡ Μονή, καταστραφέντων καὶ διαφόρων ἐγγράφων ἰδίως ὀριακῶν μεταξὺ τῆς Ἱ. ταύτης Μονῆς καὶ τῆς τοῦ Δαχειαρίου.

Τὴν ἀνικοδομήσιν τῆς Μονῆς ἀνέλαβεν ἀμέσως ὁ μητρο-

πολίτης Σαμοκοβίου Φιλότητος ἐκ Λέσβου δι' ἰδίων αὐτοῦ ἐξόδων καὶ διὰ συνδρομῶν τῶν Σαμοκοβιτῶν. Οὗτος ἀνίδρυσεν καὶ τὸν καθολικὸν ναόν, διακοπέτης δὲ τῆς ἐργασίας τῷ 1821, ἐπανελάβε ταύτην καὶ ἔφερεν εἰς πέρας ἀπὸ τοῦ 1837 ὁ ἡγούμενος τῆς Μονῆς Ἱερομ. Νικηφόρος ἐκ Κύμης τῆς Εὐβοίας, ἀγωνισθεὶς μεγάλως ὑπὲρ αὐτῆς. Ὁ Νικηφόρος ἔσωσε καὶ ἅπαντα τὰ κειμήλια τῆς Μονῆς κατὰ τὴν περίοδον 1821-1830 μεταφέρας αὐτὰ εἰς Σκόπελον.

Ἡ Ἱ. Μονὴ τοῦ Ξενοφώντος ἔχει δάσος μὲν μικρᾶς ἐκτάσεως, μέγαν ὅμως ἐλαιῶνα μὲ σημαντικὴν παραγωγὴν ἐλαίου, διατηροῦντα μηχανοκίνητον ἐλαιοτριβεῖον καὶ ἀλευρόμυλον ἐντὸς τῆς Μονῆς. Μετόχια εἶχεν ἄρκετὰ εἰς Καττάνδραν, Καλαμαριάν, Ἀγ. Νικόλαον Χαλκιδικῆς, Σκόπελον κ. ἄ.

Ἀπὸ τῆς ἀρχαϊκῆς πύλης τῆς Μονῆς ὁ εἰσερχόμενος εὐρίσκεται πρὸ εὐρείας καὶ ἀκανονίστου αὐλῆς. Καὶ πρῶτον συναντᾷ τὸν ναῖσκον τοῦ Ἀγ. Δημητρίου ὅστις πιθανώτατα νὰ ἔχη τὴν ἡλικίαν τῆς Μονῆς. Ὀλίγον περαιτέρω ὑπάρχει ὁ μικρὸς ναὸς τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, ὅστις μέχρι τοῦ 1837 καὶ ὀλίγον βραδύτερον ἐχρησίμευεν ὡς καθολικὸς ναὸς τῆς Μονῆς. Ὁ ναὸς οὗτος ἐτοιχογραφήθη τῷ 1545 ὑπὸ τῶν ἀνακαινιστῶν τῆς Μονῆς Δούκα Βορνίκου καὶ Ραδούλου. Τῷ 1564 ἐτοιχογραφήθησαν οἱ χοροὶ καὶ ὁ πρόναος ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος Νικουμάνου. Τῷ 1637 ἐτοιχογραφήθη ὁ νάρθηξ δαπάνῃ τοῦ ἡγεμόνος Οὐγγροβλαχίας Ἰωάννου Ματθαίου ὅστις παντοιοτρόπως εὐηργέτησε τὴν Μονήν. Ἐν αὐτῷ παρατηρεῖται ἡ τοιχογραφία αὐτοῦ καὶ τῆς συζύγου του Ἐλένης.

Ὁ νεόδμητος ναὸς τοῦ Ἀγίου Γεωργίου εἶναι ἐκ τῶν μεγαλυτέρων τοῦ Ἀγίου Ὄρους, ὑψηλὸς εὐρύχωρος, ἀνάλογος, φωτεινός, ἀλλ' ἀδικεῖται ἀπὸ δύο πράγματα. Στερεῖται, ἀναλόγως τοῦ σχεδίου του, λαξευτῶν μαρμάρων καὶ ἔχει τὸν ἀφόρητον ὄγκον τοῦ τοίχου, ὅστις χωρίζει τὸν πρόναον. Τὸ νέον μαρμάρινον τέμπλον τοῦ ναοῦ εἶναι ἀνυπέροχον λόγῳ μεγαλοπρεποῦς ἀπλότητος, ἀδικεῖται ὅμως ἐκ τῶν ἄνω μετριωτάτων αὐτοῦ γλυφῶν. Μαρμαρίνη εἶναι καὶ ἡ ἁγία Τράπεζα. Ἀμφότερα εἶναι ἔργα τοῦ ἡγουμένου Νικηφόρου τοῦ Κυμαίου. Μαρμάρινος εἶναι καὶ ὁ ἐπιτοκοπικὸς θρόνος δαπάνῃ ἐπισκόπου Μακαρίου.

Εἰς τὸν δεξιὸν κίονα τοῦ ναοῦ ὑπάρχει ἀρχαία εἰκὼν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου περὶ τῆς ὁποίας οἱ μοναχοὶ λέγουσιν ὅτι ἦλθεν εἰς τὴν Μονὴν, πλέουσα ἐπὶ τῶν ὑδάτων κατὰ τοὺς χρόνους τῆς εἰκονομαχίας. Ἀριστερὰ εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς Θεοτόκου, ἣτις τῷ 1730, κατὰ τὰ λεγόμενα, ἦλθε μόνη τῆς ἐκ τῆς Ἱ. Μονῆς Βατοπαιδίου. Πάντως ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ ὡς ἐνθυμοῦνται οἱ παλαιοὶ ἔστειλον ἀπὸ τὴν Μονὴν τοῦ Βατοπεδίου ἔλαιον διὰ τὴν κανδύλαν αὐτῆς.

Εἰς δύο κίονας τοῦ ναοῦ εὐρίσκονται δύο μεγάλαι εἰκόνες τῶν Ἀγίων Γεωργίου καὶ Δημητρίου ἐκ μωσαϊκοῦ ΙΑ' αἰῶνος.

Παρεκκλήσια ἐντὸς τῆς Μονῆς ὑπάρχουν ὀκτώ. Ἰσχύριθμα δὲ καὶ εἰς τὰ διάφορα ἐξωτερικὰ διακονήματα αὐτῆς.

Ἄγια λείψανα ἐκτὸς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ μετὰ Τιμίου Ἐβλου μὲ χρονολογίαν ἐπὶ τοῦ ἀργυροεπιχρύτου ἐπενδύματος 1766, ἔχει τὰ ἑξῆς: Τοῦ Ἀγ. Ἀρκαδίου υἱοῦ τοῦ Ὀσίου Ξενοφῶντος, τμήμα τοῦ Τιμ. Προδρόμου, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστομοῦ, Ἀγ. Παντελεήμονος, Χαραλαμπεύς, ἱερομάρτυρος Ἐλευθερίου, Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, Ἀποστόλων Βαρνάβα, Φιλίππου καὶ Ἀνδρέου, Ἀγ. Μοδέστου, Ἰακώβου τοῦ Πέρσου, Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ τὸν δεξιὸν πύδα τοῦ Ἀγ. Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος, τῶν Ὀσιομαρτύρων Ἀγιορειτῶν Εὐθυμίου, Ἀκακίου καὶ Ἰγνατίου κ.α.

Ἡ βιβλιοθήκη περιέχει περὶ τοὺς 170 κώδικας χειρογράφων. Ὑπῆρχον ἐν αὐτῇ ἐν εὐαγγέλιον τοῦ Θ' αἰῶνος κομψῶς χουστωμένον μετὰ σχολίων καὶ ἕτερον εὐαγγέλιον γραφὲν διὰ χειρὸς Ἀλεξίου Δ' τοῦ Κομνηνοῦ. Ἀμφότερα ἤρπασε τῷ 1837 ὁ ἄγγλος Ροδέρτος Κούρζων.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΘ' αἰῶνος ἐπίτιμος τις ἀνὴρ ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Μαυροκορδαίων, ἐδίωσεν εἰς τὴν Μονὴν ταύτην ὡς μοναχός. Εἰς αὐτὴν κατέλιπεν ὀλόκληρον τὴν μεγάλην αὐτοῦ βιβλιοθήκην καὶ χειρόγραφα τινά, ἅτινα ἀφίχθη καὶ εἶδε τῷ 1901 κατόπιν ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως περιοδεύσας τὸ Ἅγιον Ὄρος ὃ τότε ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβυς Νικόλαος Μαυροκορδαίος, λαθῶν σημείωσιν ὄλων τῶν βιβλίων.

Ἡ Ἱερὰ αὕτη Μονὴ δὲν ἔχει κελλία, ἔχει μόνον μίαν Σκήτην ἐπ' ὀνόματι τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου συγκροτουμένης ἀπὸ εἴκοσι περίπου καλύβας. Αὕτη εὐρίσκεται εἰς ὕψωμα ἀπέχον ἡμίσειαν ὥραν ἀπὸ τῆς θαλάσσης. Ἰδρῦθη τῷ 1765. Ἐν αὐτῇ ἄλλοτε ὑπῆρχον ἐκτὸς τῶν Ἑλλήνων μοναχῶν καὶ ἄλλογενεῖς ὁμόδοξοι (Ρῶτοι, Βούλγαροι καὶ Ρουμάνοι), ἀλλὰ σήμερον μόνον Ἑλλήνες διαδισκῶν ἐν αὐτῇ, ἀποζῶντες ἐκ τοῦ ἐργοχείρου αὐτῶν καὶ καλλισργείας τῆς μικρᾶς τῶν περιοχῆς.

Ἐκ τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς προήρχετο καὶ ὁ κατὰ τὸ ἔτος 1896 θανὼν πρῶτην Σπέτσων Νικηφόρος ὁ Καλογεράς διατελέσας καὶ καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Οὗτος διὰ διαθήκης του ἀφιέρωσεν εἰς τὴν Μονὴν ταύτην, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐκάρη μοναχὸς καὶ κατόπιν ἐχειροτονήθη ἱεροδιάκονος καὶ ἱερομόναχος, τὰ ἀρχιερατικὰ αὐτοῦ ἄμφια μετὰ μιᾶς μίτρας ἀργυρᾶς, πατερίτσας καὶ ζεύγους ἀργυρῶν δικηροτρικῆρων. Βραδύτερον ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Ἰωάννης Καλογεράς ἐδώρησε καὶ τὸν μανδύαν τοῦ θεοῦ τοῦ Νικηφόρου Καλογερά.

Εἰς τὴν παραλίαν τῆς Μονῆς ἀναβλύζει ὕδωρ «ξυνὸ νερὸ» καλούμενον. Κατὰ τὸν Ρῶσον περιηγητὴν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος Βέρσκην, εἶναι εἰς ἄκρον καθαρτικὸν λαμβανόμενον εἰς ποσότητα 300-600 γραμμαρίων, πρᾶγμα ὅπερ βεβαιοῦν καὶ οἱ μοναχοί. Ἐκ γενομένης ἀναλύσεως εὐρέθη περιέχον θειοῦχα ἄλατα, χλωριούχα, τιτανούχα καὶ ἀνθρακούχα εἰς ποσότητα 7.92⁰/₀. Ἐκεῖ δὲ πλησίον ὑπάρχει σοδαρὰ ποσότης μεταλλεύματος, τὸ ὅποσον ὡς μᾶς ἐβεβαίωσεν εἰδικὸς τις μόλις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἐμφανίζεται καὶ μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους.

Ἀπὸ τὸν βίον τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος Πατρ. Ἀλεξανδρείας

« Ἦμουν, λέγει, δεκαπενταετής, ὅταν, νύκτα τινά, βλέπω εἰς τὸν ὕπνον μου θαυμασίαν παρθένον, τῆς ὁποίας τὴν καλλονὴν δὲν δύναται τις νὰ περιγράψῃ. Μὲ πλησιάζει καὶ με ἐξυπνᾷ. Τὴν βλέπω ἔμπροσθέν μου. Δὲν εἶναι ὄνειρον, εἶναι πραγματικότης. Ποία εἶσαι; τὴν ἐρωτῶ. Πόθεν ἔρχεσαι καὶ τί θέλεις; Μοῦ χαμογελᾷ, καὶ με γλυκυτάτην φωνὴν μοῦ λέγει: « Εἶμαι ἡ πρωτότοκος κόρη ἐνὸς μεγάλου βασιλέως, τὸν ὁποῖον θὰ σοῦ ὑποδείξω ἐὰν με ἐκτιμήσῃς. Ἔχω ὅλην τὴν ἐμπιστοσύνην του. Ὅταν κατῆλθεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἔλαβε σάρκα, ἐμὲ συνεβουλεύθη. Εἶμαι ἡ εὐσπλαχνία, ἡ ἐλεημοσύνη » καὶ ἐξαφανίζεται.

Ἡ ὀπτασία αὐτή, με ἀπασχολεῖ ὅλην τὴν νύκτα. τὸ πρῶτὶ σηκάνομαι καὶ κατευθύνομαι πρὸς τὴν ἐκκλησίαν. Προχωρῶν, συναντῶ ἐπαίτην. Τρέμει ἀπὸ τὸ ψῦχος. Ἐκβάλλω τὸν μανδύαν μου, τὸν προσφέρω εἰς αὐτὸν καὶ ἐξακολουθῶ τὸν δρόμον μου. Δὲν εἶχον ἀκόμη φθάσει εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὅταν συναντῶ νέον κατάλευκον ἐνδεδυμένον. Φίλε μου, λέγει, σοῦ προσφέρω τοῦτο, καὶ μοῦ δίδει βαλάντιον πλήρες χρυσοῦν νομισμάτων. Τὰ δέχομαι με χαρὰν, σκεφθεὶς ὅμως ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ τὰ δεχθῶ, ἀφοῦ δὲν εἶχα ἀνάγκην, στρέφω διὰ νὰ τὰ ἐπιστρέψω, ἀλλ' ὁ ἀγνωστος εἶγεν ἐξαφανισθῆ. Ἐνόησα τότε, ὅτι πᾶν ὅ,τι δίδεται διὰ τὸν Θεὸν ἐπιστρέφεται ὑπ' αὐτοῦ ἑκατονταπλάσιον, καὶ ἀπεράσιμα νὰ εἶμαι ἐλεήμων καὶ ν' ἀφοσιωθῶ εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν πτωχῶν ».

“ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ,, ΚΑΙ “ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ ΕΝ ΡΓΙΩ ΟΡΕΙ,,

Ἄγαπητοὶ Ἄγιοσεῖται,
προφυλαχθῆτε ἀπὸ τὸν κίνδυνον τοῦ ραδιοφώνου
(Σὰς ὁμιλεῖ ἕνας κοσμικὸς)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Μοναχὸς δέ, ὅστις μὴ ἀρκεύμενος εἰς τὸ μάννα τοῦ οὐρανοῦ τοῦ του ραδιοφώνου, ἀλλὰ ζητεῖ καὶ τὰ σκόροδα καὶ τὰ κρομμύδια τοῦ χθιζοῦ καὶ προσκαίρου ραδιοφώνου, (ὧ, εἴθε νὰ ἦσαν καὶ αὐτὰ σκετα, χωρὶς τσουκνίδες.. καὶ ἄλλα δηλητηριώδη φυτὰ) αὐτὸς πρέπει νὰ θεωρηταῖ ἐκπτώτος τῆς ὑψηλῆς θέσεώς του, πεσὼν εἰς τὴν ταπεινὴν καὶ τερατώδη θέσιν τοῦ ἐρμαφροδίτου, δηλαδὴ τοῦ μοναχοῦ ἅμα καὶ κοσμικοῦ, ἢ, οὔτε μοναχοῦ, οὔτε κοσμικοῦ, καὶ συνεπῶς ἀχρήστου. Αὐτὸς ὄχι μόνον ἐπιστρέφει εἰς τὸ « ἴδιον ἐξέραμα » κατὰ τὸν Κορυφαῖον, τὸ ὁποῖον ἐξέρασαν ὅταν ἔδιδε τὸν ὄρκον ὅτι ἀρνεῖται τὸν ἑαυτὸν του, ἀρνεῖται τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ, (μαζῆ καὶ τὸ ραδιόφωνον), καὶ μοναχὸς γεόμενος, θὰ ζήσῃ τοῦ λοιποῦ τὴν ἀγγελικὴν καὶ σχεδὸν ὑπερφυσικὴν ζωὴν, ἀλλὰ κινδυνεύει -ἂν δὲν σπεύσῃ νὰ προλάβῃ τὸ ἐκ τοῦ ραδιοφώνου κατὰ μικρὸν προερχόμενον κακόν- νὰ ὑποστῇ ἐν τέλει τὴν τύχην τῆς γυναικὸς Λώτ, ἣτις ἐνῶ ἔλαβεν ἐντολὴν ἀγγελικὴν νὰ μὴ περιβλέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω, αὐτὴ παρέβη αὐτήν. καὶ ἐγένετο ὅ,τι ἐγένετο.....

Αὐτὰ λοιπὸν ὅλα ἔπρεπε νὰ λέγονται ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀνηκούστου εἰδήσεως ὅτι ἀθρόα ἐγένετο εἰσαγωγή ραδιοφώνων, ποῦ; εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος! τόπον φύσει καὶ θέσει ἤσυχον, γαλήνιον, ἤρεμον, ἀθρόουρον, εἰρηγικόν, συστατικὰ ἀπαραίτητα πρὸς ἀπόσκοπον ἐκπλήρωσιν τοῦ ὑψίστου καὶ θεοῦ προορισμοῦ τῶν ἐν αὐτῷ κατοικούντων.

Βεβαίως ἡ Ἱερά Κοινότης ἐζήτησε νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ λειτουργία αὐτῶν ὡς ἦτο ἐπόμενον εἰς αὐτήν, νὰ περιφρουρήσῃ τὴν ἀπαρέγκλιτον τήρησιν τῶν ἀκραιφῶν θεῶν νόμων, οἵτινες ἀπ' αἰῶνων διέπουν τὴν οὐρανομίμητον Πολιτείαν τοῦ Ἁγίου ἡμῶν Τόπου. Ἄλλὰ τοῦτο ἤρκεσε νὰ περιστείλῃ τὸ κακόν; Δυστυχῶς ὄχι καὶ, ὅπως γράφει τὸ σχετικὸν κείμενον, ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπαγόρευσιν ἤλθον « τὰ ἀποτελέσματα ἀντίθετα κοὶ ὁ κίνδυνος ἀπειλητικὸς ὑφίσταται, ἐὰν δὲν γίνῃ αὐτὸ πού εἰπομεν εἰς τὴν ἀρχήν. Νὰ σηκωθοῦν.... διότι ὡς ἐγὼ τουλάχιστον φρονῶ θὰ ἐμβάλλῃ ἀσφαλῶς εἰς πειρασμὸν ἐκείνους τοὺς μοναχοὺς, τοὺς « εἰσαγωγικοὺς » ὡς ὀνομάζει αὐτοὺς ἡ ἀσκητικὴ γλῶσσα, ὅσοι θὰ διέλθουν ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ κέντρα καὶ ἀκούσουν τὸ ραδιόφωνον. Καὶ καθὼς ἐκείνοι - ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὔα - καθ' ἑκάστην βλέποντες τὸν ἀπηγορευμένον καρπὸν - ἐνῶ ἠδύνατο νὰ ἀποφύγουν νὰ τὸν βλέπουν, ἀφοῦ ἤκουσαν ἀπὸ τὸν Θεόν ὅτι εἶναι θανατηφόρος, ὅτι εἶναι ὄρατος καὶ καλὸς εἰς

βρωσιν» δὲν ἠδυνήθησαν μέχρι τέλους νὰ ἀνθέξουν εἰς τὸν πειρασμόν, οὕτω καὶ αὐτοί, οἱ μὴ βλέποντες μὲν, ἀλλὰ ἀκούοντες τὴν γυναῖκα ἐκ τοῦ ραδιοφώνου ᾄδουσαν καὶ λαλοῦσαν ὡς ἄλλος νοητὸς ὄφις. δύναται εὐκόλως νὰ κολλήσουν ἀπὸ ψώραν τοῦ ραδιοφώνου. Διότι «Τις καυχᾶται κατὰ τὴν Γραφήν· ἀγνὴν ἔχειν τὴν καρδίαν;» Τις σύνοιδεν ὅτι ἔφθασεν εἰς τὰ μέτρα τῶν ἀρχαίων ἐκείνων καὶ πανευφήμων μοναχῶν, τὰ πρότυπα τῆς ἠθικῆς τελειότητος; ἢ μᾶλλον ποῖος καυχᾶται ὅτι ἐγένετο ἤδη κάτοχος τῆς θείας Τελειότητος καὶ Ἀναμαρτησίας τοῦ Νέου Ἀδάμ, τοῦ Χρισμοῦ; Ὅστις εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀντιστῆ εἰς ὅλας τὰς ἐπιθέσεις τοῦ Πειρασμοῦ, καὶ δὲν ἐπέτρεψεν ἐν ἑαυτῷ οὐδὲ τὴν παραμικρὰν εἴσοδον. Ἐνδέχεται λοιπὸν εἰς ἡμᾶς ὡς φοροῦντας εἰσέτι τὴν εἰκόνα τοῦ πρώτου καὶ χοϊκοῦ ἀνθρώπου, εὐρισκομένους δὲ εἰς τὸ στάδιον νὰ φορέσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου, νὰ ὑποσκελισθῶμεν καὶ πέσωμεν εἰς τὰς πολλὰς παγίδας τοῦ διαβόλου, μία τῶν ὁποίων εἶναι καὶ τὸ ραδιόφωνον σήμερον, ὡς ἀπέδειξεν ὁ λόγος. Καθὼς δὲ ἐν τῷ τρώγειν ἡ ὄρεξις ἐργεταί, οὕτω καὶ εἰς τοὺς ἀκούοντας τὸ ραδιόφωνον, εἴτε μοναχοὺς, εἴτε κοσμικοὺς, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀνοίγει ἡ ὄρεξις, ἐν ὀνόματι δὴθεν τοῦ καλοῦ καὶ τῆς τέχνης, πράγματι δὲ τῆς ἁμαρτίας. Ἡ δὲ φαινομενικὴ γλυκύτης τοῦ ραδιοφώνου κρύπτει τὸν θάνατόν μας - ἂν δὲν προσέξωμεν ὅπως ἔφερε τὸν θάνατον καὶ τῆς ἀνοήτου γαλῆς ἐκείνης τοῦ Αἰσώπου, ἡ ὁποία λείχουσα ἠδέως τὸ ἐπὶ τοῦ κοπτεροῦ σιδήρου ἀνάμικτον μὲ τὸ μέλι αἱμᾶ της, ἀπέβαλε τὸ ζῆν.

Διὰ τοῦτο τὸ ραδιόφωνον, ὡς ἀποτελοῦν διὰ μὲν τοὺς δυνατοὺς διαρκῆ πάλιν πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ ἐκ τούτου πειρασμοῦ, διὰ δὲ τοὺς ἄδυνατους, κίνδυνον προφανῆ, πρέπει νὰ λείψῃ.

Ἡμεῖς οἱ ἐν τοῖς πόλεσι κοσμικοί, ἀλλὰ χάριτι θείᾳ ὅσον ὀλίγο τόσον καὶ πιστοὶ καὶ ἀκριβεῖς καὶ ἀσθηροὶ κατὰ δύναμιν τηρηταὶ τῶν Εὐαγγελικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν διδαγμάτων, ἡμεῖς, λέγω, οἵτινες συνυπάρχουμεν, συμβαδίζουμεν, συνομιλοῦμεν, συγκατοικοῦμεν, συντρώγομεν, συμπίνουμεν καὶ συζητοῦμεν μὲ αὐτοὺς, οἱ ὁποῖοι ἔχουν καὶ ἀκούουν τὸ ραδιόφωνον νυκτὸς καὶ ἡμέρας εἰς τὰς οἰκίας, εἰς τὰ καφενεῖα, εἰς τὰ κέντρα, εἰς τὰς ὁδοὺς, εἰς τὰ αὐτοκίνητα, ἡμεῖς εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ μαρτυρήσωμεν ἂν καὶ πῶς καὶ πόσον ὠφελήθησαν αὐτοὶ τουλάχιστον, ὅσοι λέγουν ὅτι ὠφελήθησαν ἀπὸ τὸ ραδιόφωνον.

Πῶς; Εἰς τὰ λόγια φαίνεται ἡ ὠφέλεια ἢ εἰς τὰ ἔργα; Εἶναι ἀδύνατον εἰς τοὺς λόγους νὰ εἶναι ἡ ὠφέλεια, ἐφ' ὅσον λέγει ὁ οὐράνιος ἡμῶν Καθηγητῆς καὶ Διδάσκαλος, ὅτι «Τὶ μὲ λέγετε Κύριε, Κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω;» καὶ πάλιν «Οὐ πᾶς ὁ λέγων με Κύριε Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ οὐρανίου Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς». Θέλημα λοιπὸν τοῦ οὐρανίου Πατρὸς εἶναι νὰ ἀκούωνται διαρκῶς μέσα εἰς τὰ χριστιανικὰ σπῆτια, πρὸς τὰ φυσικὰ τραγούδια, καὶ τὰ πολλὰ καὶ ποικίλλα καὶ ἀνάρμοστα καὶ ἀντιθετὰ πρὸς τὴν χριστιανικὴν ἠθικὴν καὶ σεμνότητα τεχνητὰ τρα-

γούδια τοῦ θεάτρου ἀπὸ γυναικας ἑλαφρῶν ἡθῶν, τὰ ὁποῖα ἔξετόπισαν τὴν προσευχὴν, τὴν ἀγιότητα καὶ τὴν συνεχῆ ἀνάγνωσιν τῶν Ἁγίων Γραφῶν; Θέλημα Θεοῦ εἶναι ἡ ἀπαισία καὶ καταστρεπτικὴ διχόνοια τῶν οἰκογενειῶν μεταξὺ ἀνδρογύνων, μεταξὺ πατρὸς καὶ υἱοῦ, μητρὸς καὶ θυγατρὸς, μεταξὺ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων καὶ συνοικιῶν; (καὶ τοῦτο ὄχι διὰ τὸν Χριστόν, διὰ τὴν πίστιν, διὰ τὴν εὐσεβειαν, ἀλλὰ διὰ τὸ χρῆμα, διὰ τὰ κτήματα, καὶ ἄλλα κοσμικὰ καὶ μάταια πράγματα); Θέλημα Θεοῦ εἶναι ἡ τόση μανία τοῦ καπνίσματος τῶν ἀνδρῶν (λέγε καὶ γυναικῶν), οἵτινες ἀφαιροῦν ἀδίκως τὸ διὰ τὴν συντήρησιν τῆς οἰκογενείας των χρῆμα καὶ τὸ σκορπίζουσιν εἰς τὸν καπνὸν μόνον καὶ μόνον νὰ κορέσουν ἓνα πάθος ἄλογον καὶ παράλογον καὶ ἄσκοπον, γελοῖον καὶ ἀνόητον, ἁμαρτωλὸν καὶ ἐξευτελιστικὸν τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας, πάθος, εἰς τὸ ὁποῖον ὑποδουλοῦνται τόσον οἰκτρῶς ὡς δυστυχεῖς; Θέλημα Θεοῦ εἶναι ἡ τόση μανία τῶν γυναικῶν νὰ ἀφίνουν τὴν οἰκογενειακὴν των φροντίδα, τὴν περιποίησιν καὶ τὴν χριστιανικὴν τῶν τέκνων των ἀνατροφὴν - ἔργον μέγα καὶ οὐσιωδέστατον, τὸ ὁποῖον διὰ νὰ γίνῃ δὲν θὰ ἔχη καιρὸν οὔτε τὸ ψωμί της νὰ φάγῃ - καὶ νὰ καταγίνωνται ὀλοκλήρους ὥρας πρὸ τοῦ καθρέπτου, νὰ κάμουν τί; νὰ βιάσωνται τὰ χεῖλη καὶ νύχια των καὶ νὰ σπαταλοῦν τὸ χρῆμα καὶ τὸν χρόνον εἰς ἄλλας ματαιότητας τῆς κατηραμένης μόδας; Θέλημα Θεοῦ ἐκτελεῖ ἡ νεότης ὅταν μὲ τόσην μανίαν τρέχει καὶ δὴ τὰς Κυριακὰς εἰς τὰ ἀθλητικὰ γήπεδα, καὶ ὄχι μόνον αὐτὴ χάνει τὸν παρὰ Θεοῦ δοθέντα αὐτῇ πολῦτιμον διὰ τὴν ἡθικὴν αὐτῆς προκοπὴν καὶ σωτηρίαν τῆς ἀθανάτου ψυχῆς χρόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ ἐπιπόλοιοι θεαταὶ της, διὰ τὴν ἀναξίαν λόγου ὠφέλειαν, τῆς σκοληκοβρώτου σαρκός, ἀγνοοῦσα τελείως καὶ περιφρονοῦσα ἀσυγγνώστως τὴν γυμνασίαν τῆς εὐσεβείας, ὡς βεβαιοὶ ὁ Παῦλος, ἦτις πρὸς πάντα ἐστὶν ὠφέλιμος;

Ποῦ λοιπὸν καὶ ποῖα καὶ πόση ἡ ὠφέλεια καὶ τὸ καλὸν τῆς ἡθικῆς προκοπῆς αὐτῶν ποὺ ἀκούουν τὸ ραδιόφωνον τακτικὰ; διατὶ δὲν αὐξάνει τὸ καλὸν τοὺς μὲ τὰ τόσα καλά του, ποὺ λέγουν ὅτι ἔχει, ἀλλὰ - καθὼς βλέπομεν αὐτοὺς καὶ μαρτυροῦμεν - πάντοτε μένουν οἱ ἴδιοι, πάντοτε ἀτελεῖς, πάντοτε ἐμπαθεῖς, πλήρεις παθῶν καὶ κακῶν, αὐτοὶ τοῦλάχιστον ποὺ προφασίζονται ὅτι ἀκούουν ἱερὰς λειτουργίας καὶ κηρύγματα κλ.; Οἱ πολλοὶ ὅμως; αὐτοὶ στρίβουν τὸν διακόπτην εἰς τὰ καλὰ καὶ ἀκούουν μόνον τὰ ἁμαρτωλά, εἰς τὰ ὁποῖα ἀρέσκονται, κατὰ τὸ «βδέλυγμα τῷ ἀσεβεῖ θεοσέβεια» καὶ τῷ πυθέντι εἰς τὴν ἁμαρτίαν ἁμαρτωλῶ τὰ ὅσια καὶ ἱερὰ καὶ ἅγια. Διὰ τοῦτο καὶ εἰς οἵανδήποτε ἡμέραν καὶ ὥραν διέλθῃς ἀπὸ μίαν ὁδὸν τῆς συνοικίας σου, νομίζεις ὅτι εὗρισκεςαι ἐντὸς θεάτρου, ὅπου ἀδύνατος κάθε ἐργασία ἀρετῆς, διανοητικῆ καὶ πρακτικῆ. Τὶ δὲ νὰ εἰπῶμεν καὶ περὶ τῆς περιεχτικωτάτου πάντων τῶν ἔργων, τῆς ἀρετῆς, τῆς ἀρχῆς, τοῦ μέσου καὶ τοῦ τέλους αὐτῶν, τοῦ ἀτελεστάτου ἔργου τῆς μετανοίας, τὸ ὁποῖον ἔδωκε ὁ Βαπτιστής, ἐσυνέχισε δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις;

Ποῦ λοιπὸν αὐτὴ ἡ μετάνοια, ἡ ἐξιλεώνουσα τὸν παρωρογισμένον ἐναντίον μας Θεὸν διὰ τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ τῶν ἀρχόντων ἡμῶν; Ἀλλὰ πῶς εἶναι δυνατόν νὰ συνυπάρξῃ μετάνοια καὶ ραδιόφωνον, δύο πράγματα φύσει ἐχθρικά καὶ πολέμια ἀλλήλοις; Λίναται νὰ συνοικήσῃ χαρὰ καὶ λύπη; -χαρὰ κοσμικὴ καὶ λύπη κατὰ Θεὸν-κατάνυξις θεία σώζουσα καὶ ἀναισθησία ραδιοφωνικὴ ἀπολλύουσα; συντριβὴ καὶ ὑπερηφάνεια; νηφαλιότης καὶ γέλωτες; ἡσυχία καὶ θόρυβος; ταπεινότης καὶ χορὸς; ἢ μήπως νομίζετε ὅτι τὸ ἔργον τῆς μετάνοίας, ὡς ἐννοοῦν αὐτὸ αἱ Γραφαὶ καὶ ἡ Ἐκκλησία, ἐναλλάξ καὶ ἐκ περιτροπῆς μὲ τὸ ραδιόφωνον, μετανοοῦντες δηλ. καὶ διασκεδάζοντες, καὶ τὰ δύο ἐκ διαλειμμάτων ὡς ἔργα τῆς ἴσης καὶ αὐτῆς ἀξίας, σήμερον μετάνοια, καὶ αὔριον ραδιόφωνον, μεθαύριον ραδιόφωνον καὶ ἀντιμεθαύριον μετάνοια καὶ ο. κ. ε.; ἀνοηταίνοντες ἀσυγγνώστως ὅτι ἡ μετάνοια, ἡ μεγάλη καὶ ἀπεριόριστος, ἡ μετάνοια ἡ ἀρέσκουσα εἰς τὸν Θεόν, πρέπει νὰ εἶναι ἀχώριστος σύντροφος καὶ συνοδοιπόρος τῆς ὅλης ζωῆς μας, καὶ τὴν μετάνοιαν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναπνέωμεν τόσον, ὅσον ἀναπνέωμεν καὶ τὸν ἀέρα διὰ νὰ ζήσωμεν.. Ὅτι δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, ἅς ἐπικαλεσθῶμεν παρὰ τὰ παραγγέλματα καὶ τὰ παραδείγματα ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν ἁγίων τῆς Γραφῆς καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, τὰ ἐξῆς ὀλίγα βαρυσήμαντα καὶ ἀξιοσημείωτα τοῦ Ἀββᾶ Μάρκου.

«Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς θεοπροεπὼς ὡς αὐτός, τῆς πάντων προνοῶν σωτηρίας, διαφόροις δόγμασι τὸν τῆς ἐλευθερίας διαθέμενος λόγον, εἶνα σκοπὸν τὸν ρέποντα τοῖς πᾶσιν ὠρίσατο λέγων, «μετανοεῖτε» ὡς ἐκ τούτου διαγιγνώσκειν ἡμᾶς, ὅτι πᾶσα ἡ ποικιλία τῶν ἐντολῶν εἰς ἓνα καταλήγει τὸν τῆς μετάνοίας ὄρον· μετάνοια δὲ ὡς οἶμαι, οὔτε καιροῖς, οὔτε πράξεις περιώρισται, ἀλλὰ διὰ τῶν τοῦ Χριστοῦ ἐντολῶν ἀναλόγως ἐπιτηδεύεται (καὶ τὰ λοιπὰ ἀνάγνωθι εἰς τὴν 187 σελίδα τοῦ Εὐεργετινοῦ).

Ἄγαπητοὶ Ἀγιορεῖται,

Ἐὰν μὲ αὐτὰ τὰ πολλὰ ὅσα ἐγράψαμεν καὶ ἀντεγράψαμεν ἐνταῦθα περὶ ραδιοφώνου, ὡς ἀνθοφόρου μὲν ζητήματος διὰ τοὺς καθεύοντας κοσμικοὺς, ἀκανθηφόρου δὲ διὰ τοὺς ἀγρουπνοῦντας μοναχοὺς καὶ κοσμικοὺς χριστιανούς, σᾶς ἐκουράσαμεν, ἢ κατεχράσθημεν τοῦ φιλοξένου καὶ πολυτίμου χώρου τοῦ λίαν ἀγαπητοῦ ἡμῖν «Ἀγίου Παύλου», ζητοῦμεν συγγνώμην καὶ ἀπὸ τοὺς δύο. Δικαιολογοῦντες δὲ ἡμᾶς αὐτούς, προσθέτομεν καὶ τὰ ἐξῆς ὀλίγα.

Ναί, σεῖς εἰσθε ἐν πλήρει ἀσφαλείᾳ ἀπὸ παντὸς κινδύνου ψυχικοῦ, ἐσωτερικοῦ τε καὶ ἐξωτερικοῦ, ἐπομένως καὶ τοῦ προκειμένου κινδύνου, τοῦ ραδιοφώνου, διὰ τοῦτο μακάριοι καὶ τρισμακάριοι, κοινωνοῦντες καὶ ἐπικοινωνοῦντες ἀκωλύτως καὶ ἀνενοχλήτως μετὰ τοῦ οὐρανοῦ Νυμφίου σας τοῦ μόνου ἀγαπητοῦ, τοῦ μόνου ποθητοῦ, καὶ τοῦ μόνου ἐφετοῦ. Ἄποτι ἔχετε τοὺς ἀξίους «Ἠγουμένους ὑμῶν, εἰς οὓς πείθεσθε ὀλοφύχως καὶ ὑπείκετε προθύμως», διότι αὐτοὶ ἀγρουπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν,

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἄρχιμ. Γαβριὴλ Διονυσιάτου. Ἀναμνήσεις καὶ Νοσταλγίαι. Θεσσαλονίκη 1958 σχ. 8ον σελ. 162.

Αἱ Ἱεραὶ Μοναὶ δὲν εἶναι μόνον εὐαγγῆ τοῦ Κυρίου σηνώματα, ἔνθα ἰκεσαὶ πρὸς Κύριον ἀναπέμπονται ὑπὲρ τῶν ἐγγύς καὶ μακρὰν αὐτοῦ ὄντων καὶ τὸ εὐώδες θυμίαμα, τὸ σύμβολον τοῦτο τῶν πρὸς τὸν Ὑψιστον προσευχῶν, κατευθύνεται, ἵνα δηλώσῃ τὴν εὐωδίαν τῶν ἀρετῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν μουσῶν ἐνδιαίτημα, ὡς ἡ ἀψευδὴς τῆς ἱστορίας μαρτυρία ἐπιβεβαίωσι. Πρόσφατον παράδειγμα τούτου εἶναι τὸ νέον πόνημα τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Καθηγουμένου τῆς γείτονος Μονῆς Ἁγίου Διονυσίου Ἄρχιμ. Γαβριὴλ, ὅπερ ἐτιμήθη διὰ τοῦ Ἀ΄ βραβείου τῆς προεδρίας τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Περιέχει τριάκοντα διηγήματα εἰλημμένα ἐκ περιστατικῶν τῆς κοσμικῆς καὶ μοναχικῆς ζωῆς τοῦ συγγραφέως, ἐμφαινόντων τὰς ἐθνικοθηρησκευτικὰς ἡμῶν παραδόσεις καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος τοῦ συγγραφέως, διότι ὡς σημειοῖ «Ὁ Ἁγιορεΐτης Ἕλληνας Μοναχὸς πάντα δύναιτο ν' ἀπαρνηθῆ, γονεῖς, ἀδελφούς, κλπ. ἔχει ὅμως μεθ' ἑαυτοῦ πάντοτε τὴν φιλότιμην Πατρίδα, Ἑλλάδα τὴν ἀθάνατον, τὸ καύχημα τῆς Οἰκουμένης» (σελ. 101).

Τὰ λίαν συγκινητικὰ καὶ διδακτικὰ ταῦτα περιστατικὰ, τὰ ἀποκαλύπτουσι πολλὰς ἀγνώστους πτυχὰς τῆς ἱστορίας ἡμῶν, τῆς πλήρους θρύλων καὶ λαμπρῶν ἀκτινοβολιῶν, τῆς τελευταίας πεντηκονταετίας, ὡς καὶ τῆς τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἐν ᾧ ἀπὸ τοῦ 1910 ἐγκατεστάθη, ἀπαρνηθεὶς τὰ ἐγκόσμια, εἶναι γραμμένα εἰς ἀπλοελληνικὴν γλῶσσαν μὲ χάριν καὶ φρεσικότητα, μὲ ἀπλότητα, ἀλλὰ καὶ παρατηρητικότητα καὶ βαθύτητα φιλοσοφικὴν εἶναι ἠθογραφαὶ καὶ ψυχογραφαὶ καὶ στοιχεῖα λαογραφίας, ὡς ἐκεῖνα, πού μᾶς ἄφησεν ὁ «κοσμοκαλόγηρος» Παπαδιαμάντης μὲ τὴν ὑπὸ πατριωτισμοῦ καὶ εὐσεβείας κινουμένην ἀπαράμιλλον γραφίδα αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο εὐχαρίστως ἀναγιγνώσκονται καὶ σὺν τῇ τέρψει φρονηματίζουσι ἐθνικῶς καὶ ἠθικῶς. Ὁ φρονηματισμὸς οὗτος ὑπῆρξε καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ συγγραφέως, ὃν διὰ μεγάλης δεξιότητις ἐπέτυχε.

Θεομῶς συγχαίρομεν τῷ λογοτέχνῃ συγγραφεὶ καὶ συνιστῶμεν ἐκθύμως τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Ἁγιορετικῶν ἀναμνησεῶν καὶ νοσταλγιῶν, πολλὰ καὶ τῶν ὁμοίων εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο νὰ εἰσῆγοντο εἰς τὰ σχολεῖα ὡς ἀνάγνωσμα εἰς τὰ νέα ἑλληνικά.

ὡς λόγον ἀποδώσοντες». Διὰ τοῦτο καί, ὡς ἦν ἐπόμενον, ἵνα μὴ λάβητε τῶν ραδιοφωνικῶν πληγῶν, ἀπηγόρευσαν τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ εἰς τὸν Ἰόλον σας, ὅστις εἶναι -καὶ πρέπει νὰ μείνῃ τοιοῦτος εἰς τοὺς αἰῶνας- τόπος ἡσυχίας καὶ ψυχικῆς ἀνατάσεως, τόπος, εἰς τὸν ὁποῖον, ἐκτὸς τῆς φωνῆς τοῦ Θεοῦ, τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν ἁγίων, ἄλλη φωνὴ δὲν πρέπει νὰ ἀκούεται, τόπος, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἰστάμενοι ἀσφαλῶς καὶ ἀφόβως, σκώπτετε δικαίως τὸν νοσητὸν λύκον, (ὅστις καθ' ἑκάστην κατασπαράσσει καὶ ἀποδεκατίζει διὰ τοῦ ραδιοφώνου τὰ λογικὰ πρόβατα, τὰ ἐκτὸς τῆς ποίμνης τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐντὸς τοῦ κόσμου διατελοῦντα) ἀκριβῶς ὅπως ἐλοιδορεῖ καὶ ἐσκωπετε καὶ ὁ ἔριφος τοῦ Αἰσώπου τὸν παριόντα πρὸ τοῦ δώματος αὐτοῦ αἰσθητὸν λύκον. Σεῖς ὅμως δὲν σκώπτετε τὸν λύκον μὲ τὸν τόπον σας μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸν τρόπον σας, ἀπολείποντας συνेतῶς καὶ πανσόφως τὸ ραδιόφωνον, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἐκπηδᾷ ὁ λύκος.

Χ. Κανονίδης Ν. Ψυχικὸν - Ἀθῆναι

ΕΚΚΛΗΣΙΣ

Θερμὴν καὶ ἐγκάρδιον Ἐκκλησίαν ἀπευθύνει ἡ Νεοσύστατος καὶ Αὐτοφυῆς ἐν Κεντρῷ Ἀφρικῇ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία τῆς Οὐγκάντας, Κένυας καὶ Ταγκανίκας πρὸς τὴν Ἀγιωτάτην Κεντρικὴν Διοικοῦσαν Ἐπιτροπὴν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, πρὸς τοὺς Ἁγίους Ἦγουμένους καὶ προηγουμένους, πρὸς τοὺς Ἱερομονάχους καὶ πρὸς πάντας τοὺς Ἀγιορείτας.

Ἄγιοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ Πατέρες, ὅλοι γνωρίζετε λίγο ἢ πολὺ πῶς εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἀφρικὴν, ἀνεκαλύφθη παραδόξως ἀπ' ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια, ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ ἢ Καθολικὴ ἢ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία. Φυσικὰ δὲν κατέβηκε ἐκεῖ κανένας Ὁρθόδοξος Ἱεραπόστολος διὰ νὰ κηρύξη τὸ Ἀληθὲς νόημα τοῦ Χριστιανισμοῦ, αὐτε καὶ ἔφυγε κανεὶς ἀπ' ἐκεῖ, διὰ νὰ ἐπισκεφθῆ τὰς Ὁρθοδόξους χώρας καὶ νὰ παραλάβῃ τὰνάματα τῆς Ὁρθοδοξίας διὰ νὰ τὰ φέρῃ εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ἀλλὰ οὔτε κἀν ἠκροάσθησαν ποτέ, τῶν ὀρθοδόξων παροικούντων ἐκεῖ, τινὰ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ. Ἀλλὰ, διὰ μόνης καὶ πρωτοφανοῦς ἐρεύνης οἱ Ἀφρικανοὶ ἀνεκάλυψαν τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, φαινόμενον πρωτάκουστον εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν ὄλων θρησκευμάτων, καὶ διὰ τοῦτο χαρακτηρίζεται ὡς αὐτοφυῆς καὶ ἐξαιρετικὸν θεῖον δῶρον τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς ἐν σκότει καθημένους Ἀφρικανούς.

Καὶ μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς Ὁρθοδοξίας, εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἀφρικὴν, δὲν ἔτυχε μέχρι σήμερον νὰ εὑρεθοῦν «οἱ ὠραῖοι πόδες τῶν Εὐαγγελιζομένων» οἱ ὅποιοι εἴτε διὰ αὐταπαρνήσεως νὰ κατεβοῦν κάτω ἐκεῖ ἢ εἴτε διὰ τῶν γενναίων δωρεῶν νὰ ἱκανοποιήσουν τοὺς πόθους τῶν Ἀφρικανῶν ἢ εἴτε τέλος, δι' οἰουδήποτε τρόπου νὰ φανῆ ὅτι ὑπάρχει ἐνδιαφέρον ἐκ μέρους τῶν Ἐπισήμων Ὁρθοδόξων διὰ τὴν νεαρὰν αὐτὴν Κοινότητα· παρὰ μόνον μικραὶ ὀργανώσεις καὶ μεμονωμένοι ἰδιῶται. Ἐνῶ, αἱ Προτεσταντικαὶ χώραι τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς, ὅταν ἤκουσαν ὅτι ἡ Κεντρικὴ Ἀφρικὴ ζητᾷ τὸν Χριστιανισμόν των, ἔδειξαν τόσῃ συμπάθειαν ὥστε εἰς ἐλάχιστα κατόπιν χρόνια ἰδρύθησαν ἀρκετοὶ περίλαμπροι Προτεσταντικοὶ καὶ Ρωμαιοκαθολικοὶ Ναοί. Καὶ ὅμως, ἂν καὶ ἔχουν περάσει τριάκοντα ἐν ὄλω χρόνια - ἀπὸ τότε δηλαδὴ ποὺ ἀνεκαλύφθη ἡ Ὁρθόδοξία εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἀφρικὴν - αἱ Ὁρθόδοξοι Κοινότητες τελοῦν τὴν Θεῖαν λειτουργίαν εἰς μὴ ἐγκαινισμέναις καλύβαις. Δὲν γνωρίζουν ποῖα εἶναι ἡ ὀρθόδοξος τοποθέτησις τῶν Ἁγίων Εἰκόνων, δὲν ξοῦρου νὰ δώσουν τὴν κεκανονισμένην τιμὴν εἰς αὐτάς. Διότι ὄχι μόνον δὲν ἔχουν εἰκόνας, ἀλλὰ καὶ δὲν γνωρίζουν νὰ τὰς ἱστορήσουν. Ἡ Ὁρθόδοξία νοεῖται ἀπλῶς ἐνῶ ἐπιφανειακῶς εἶναι ἀναμφισβήτητα Προτεσταντικὴ Ἐκκλησία. Εἶναι φυσικὸν τὸ πρᾶγμα, οἱ Ἀφρικανοὶ Ὁρθόδοξοὶ ἀδυνατοῦν ἀκόμη ν' ἀποξενωθοῦν τοῦ προτεσταντικοῦ περιβάλλοντος.

Τὸ "Ἅγιον Ὄρος κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους, ἦτο ἀνέκαθεν τὸ μόνον ὀρθόδοξον κέντρον ἀπ' ὅπου ἐξήρχοντο ἀναρίθμητοι μιμηταὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου διὰ νὰ διαδώσουν τὸν Χριστιανισμὸν εἰς τὰς διαφόρους χώρας τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου. Ν' ἀναφέρω ὀνόματα; δὲ χρειάζεται διότι τὰ ἀρχεῖα σας εἶναι μεστὰ μὲ τὰ ἐγκώμια τὰ ὁποῖα ἐπλέκοντο διὰ αὐτοὺς κάθε φορὰν ποὺ ἐπέστρεφον θριαμβευτικὰ ἀπὸ τὴν πορείαν τῆς Ἀποστολῆς των.

Τὸ κέντρο αὐτὸ ποὺ πάντοτε εὐρίσκεται ὑπὸ τὴν Ἁγίαν Σκέπη τῆς Θεοτόκου, ποὺ διεσκόρπιζε τὰς φωτεινάς του ἀκτῖνας εἰς τὰ πέγρατα τῆς Οἰκουμένης, σήμερον εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ σιγήσῃ ἀπὸ τὴν λειψανδρίαν ποὺ τὸ κατέχει.

Καὶ ὅμως δύνασθε σήμερον νὰ στρέψῃτε τὴν κληρονομικὴν Ἱεραποστολικὴν δρᾶσιν σας εἰς ἄλλην κατεύθυνσιν ποὺ θὰ ἔχῃ ἐπίσης τελικὸν σκοπὸν τὴν διάδοσιν τοῦ Ὁρθοδόξου Πνεύματος, τῆς Ὁρθοδόξου Παραδόσεως καὶ τῆς Ὁρθοδόξου τέχνης διὰ μέσου τῶν δωρεῶν. Διότι ἂν ρίξωμεν μιὰ ματιὰ εἰς τὰς Κοινότητας αὐτὰς θὰ δοῦμε πὼς λείψανα Ἁγίων δὲν εἶδαν ποτέ. Ἱερὰ ἄμφια καὶ Ἱερὰ σκευὴ εἶναι σπάνια· τελετουργικὰ βιβλία δὲν ὑπάρχουν. Εἰκόνες εἶναι σπάνιαι, κώδωνες δὲν ἔχουν κοντὰ τους. Ἴδου λοιπὸν πὼς δύνασθε νὰ δράσητε περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην ἐποχὴν συμπληροῦντες τὰ κενὰ αὐτὰ εἴτε διὰ κληρονομίας, εἴτε διὰ δωρεῶν εἴτε διὰ ἀφιερώσεων κτλ. Τινὰ ἀπὸ αὐτὰ, εἶναι πράγματα ποὺ δὲν εἶναι εὐκόλο νὰ τὰ ἀγοράσωμεν καὶ ἂν ἔχωμεν ἱκανὰ χρήματα. Διότι καὶ οἱ καλλιτέχναι μας εἶναι ἄγνωστοι καὶ αἱ ἀποστάσεις εἶναι μακρᾶι καὶ ὁ νοῦς μας δὲν δύναται νὰ συλλέξῃ νοερῶς ὅλα αὐτὰ τὰ μεγαλοπρεπέστατα ἱερὰ κειμήλια ὅσα ἔχει διατάξει παρ' ὑμῖν ἢ Ἱερὰ Παράδοσις.

Διὰ πάντα ταῦτα ἀποστέλλεται ἡ πτωχὴ μας ταύτη ἀλλὰ θερμὴ καὶ ἐγκάρδιος Ἐκκλησις, σήμερον ποὺ τὸ "Ἅγιο Ὄρος εὐρίσκεται εἰς τὰς προεορτίους ἡμέρας τοῦ μεγάλου καὶ ἐνδόξου ἑορτασμοῦ τῆς Χιλιετηρίδος ὅπως, μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτήν, προβῆτε εἰς πνευματικὴν καὶ ὑλικὴν ἐνίσχυσιν. Καὶ οὕτως ὄχι μόνον θὰ συνεχίσῃτε τὴν χαρακτηριστικὴν Ἱεραποστολικὴν σας δρᾶσιν, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς θὰ δοξολογήσωμεν τὸν Μόνον Ἀληθινὸν Θεὸν ὅπως καὶ οἱ προπάτορες σας ἔκαναν διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Καὶ ὅταν τὸ "Ἅγιον Ὄρος θὰ ἑορτάσῃ τὴν δευτέραν χιλιετηρίδα, ἀγκαλιάζον ὄχι μόνον τὰ τέκνα τῶν νεαρῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Οὐγκάντας, Κένυας καὶ Ταγκανίκας, ἀλλὰ καὶ τῶν μὴ Ὁρθοδόξων σήμερον Ἐκκλησιῶν ἵνα ὦμεν μία Ποίμνη ἔχουσα ἓνα Ποιμένα. Γένοιτο.

Διὰ τοὺς ἐξ Οὐγκάντας φοιτητὰς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
NANKIAMA ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Τελειόφοιτος τῆς Θεολ. Σχολῆς Ἀθηνῶν
Ἀποστολικὴ Διακονία - Ἰασιῦ 1, Ἀθῆναι

Σ Κ Ε Ψ Ε Ι Σ

« Δίδου σοφῶ ἀφορμὴν καὶ σοφώτερος ἔσται ». (Παρ. Δ. ' 9)

Ἡ συμβολὴ τῶν Ἱερῶν Μονῶν.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς! Ἡ εἰρήνη, γαλήνη καὶ ἡρεμία κατόπιν τεσσάρων ἔτων κλυδωνισμοῦ, διώξεων καὶ ἀπεριγράπτων δεινῶν, ἐπανήλθεν εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν τῆς πολυπαθοῦς καὶ προσφιλοῦς ἡμῶν Κύπρου. Τὸ στρατόπεδον προσευχῆς, τὸ ὁποῖον ἡ ἀγάπη τῶν ἀπανταχοῦ ὀρθοδόξων χριστιανῶν συνεκρότησεν, ἐθριάμβευσεν. Ἡ προσευχή, τὸ ἀήττητον τοῦτο ὄπλον ἐνίκησε τὴν ὑλικὴν βίαν. Καὶ ἰδοὺ ἡ Ἑλληνικὴ καὶ χριστιανικὴ Κύπρος, τὴν ὁποῖαν ἡ δολία διπλωματία ἤθελεν ἔσαι δούλην, κατόπιν ὀκτακοσίων καὶ ἐπέκεινα ἔτων δουλείας, εἶναι ἐλευθέρα. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς! Εἰς τὸ εὐτυχὲς τοῦτο τέρας τοῦ ἀγῶνος μεγάλως συνέβαλον καὶ αἱ Ἱεραὶ τῆς Κύπρου Μοναί. Ἐκεῖθεν ἀνεφοδιάζοντο πνευματικῶς καὶ ὑλικῶς οἱ μαχηταὶ τῆς ἐλευθερίας. Ἐκεῖ ἐτελοῦντο ὁλονύκτιοι δεήσεις ὑπὲρ αὐτῶν. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ μῆνις τῶν κατακτητῶν κατ' αὐτῶν καὶ τὰ ποικίλα κατὰ τῶν Μοναχῶν βασανιστήρια. Τὸ Μοναστήρι τοῦ Μαχαίρᾶ γιὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Κύπρου εἶναι κάτι σὰν τὴν Ἁγία Λαύρα « γράφει ἕλληνας ἀκαδημαϊκὸς ἐπισκεφθεὶς τὴν Κύπρον. Καὶ κατόπιν λέγουσι μερικοὶ ὅτι τὰ Μοναστήρια σήμερον δὲν χρειάζονται, καὶ ὅτι εἰς τὸ Βυζάντιον ἦσαν ἐπιζήμια εἰς τὸ Κράτος, διὸ καὶ ἐδιώχθησαν ὑπὸ τῶν εἰκονομάχων καὶ σήμερον μεταβάλλονται εἰς φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα καὶ τουριστικὸς χώρος! » Ἀμαθίῃ μὲν θράσος » ὡς ἔλεγε καὶ ὁ ἀρχαῖος πολιτικὸς τῶν Ἀθηναίων. Ὁ ἕλληνας Μοναχὸς περιβαλλόμενος τὸν μοναχικὸν τρίβωνα δὲν ἀποβάλλει καὶ τὰ ἑλληνικὰ αἰσθήματα, τοῦναντίον ταῦτα ἀναζωπυροῦνται ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ ράσου καὶ ὁ Μοναχὸς ἰσοβίως ἀγωνίζεται « διὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστιν τὴν ἁγίαν, γιὰ τῆς πατρίδος τὴν ἐλευθερίαν » καὶ δημιουργεῖ ἀπαράμιλλα τρόπαια καὶ θριάμβους.

Τὸ διακριτικὸν τῶν μεγάλων.

Ἡ ταπεινοφροσύνη, ἥτις εἶναι ἀχωρίστως συνδεδεμένη μετὰ τὴν πίστιν, διακρίνει τοὺς μεγάλους ἄνδρας. Αὕτη ὑπῆρξε καὶ τὸ γνῶρισμα τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Κυπριακοῦ ἔπους θρυλικοῦ Διγενῆ. Καίτοι ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος συντελεστὴς τοῦ μεγαλειώδους ἀγῶνος, τὰ κατορθώματα ἀποδίδει εἰς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἄλλους. « Ἡ θεία Πρόνοια καὶ ὁ Κυπριακὸς λαὸς εἶναι οἱ συντελεσταὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἀγῶνος » εἶπε. « Ἡ θεία Πρόνοια μὲ ἐφύλαξε καὶ δὲν μὲ ἔπιασαν προσέθεσε ». Τοῦτο συχνὰ λησμονεῖ δυστυχῶς ὁ ἄνθρωπος καὶ ὅταν πράττῃ τι καλὸν διὰ τῆς βοήθειας τοῦ Κυρίου, ἀποδίδει αὐτὸ εἰς ἑαυτὸν, γενόμενος σφετεριστὴς πράγματος ἀγχοῦτος εἰς τὸν Θεόν. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Ἀπόστ. Παῦλος ἡ προσωποποίησις τῆς ταπεινοφροσύνης ἔλεγε « χάριτι Θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι » (Κορ. ιε' 10).

Αἱ ἐλευθερίαι!

Πλατυστόμως διεκλήρῳξε τελευταίως ὁ κομμουνισμὸς καὶ οἱ θιασῶ-
ται αὐτοῦ ὄτι δῆθεν σέβεται τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις τοῦ λαοῦ.
Ἰδοὺ ὅμως πῶς σέβεται ταύτας. Εἰς τὴν Μόσχαν ἀπὸ τὰς 1600 Ἐκκλη-
σίας πρὸ τῆς Κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως ἀφῆκεν ἀνοικτὰς μόνον
πεντήκοντα! Εἰς πόλιν ἀριθμοῦσαν περὶ τὰ ἐπτὰ ἑκατομμύρια σήμερον.
Εἰς τὴν γειτονικὴν μας Βουλγαρίαν ἡ ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων ἐφέτος
καθωρίσθη ὡς ἐργάσιμος ἡμέρα, τὸ δὲ πατροπαράδοτον χριστουγεννιά-
τικον δένδρον ὠνομάσθη «χειμωνιάτικον δένδρον» Αὐτὰ τὰ δύο παρα-
δείγματα ἀπὸ τὰς πολλὰς χιλιάδας, τὰ ὁποῖα φανερῶνουν τὸν σεβασμὸν!
τοῦ ἀθέου κομμουνισμοῦ πρὸς τὴν Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν
θρησκείαν γενικώτερον. Εἶναι ὅμως φυσικὸν τοῦτο, ἀφοῦ ὡς ἔμβλημα τοῦ
ἔχει τὴν ἀθεϊαν, ἣν οὔτε οἱ ἄγριοι παραδέχονται. Τὴν ἀθεϊαν διεκλήρῳξεν
ἐπισήμως εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὁ Ἀντιπρόεδρος τῶν Σοβιέτ. Δικαίως ὅμως
διότι «εἶπεν ἄφρων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἔστι Θεός». ὡς διακηρύττει
ὁ Πρόφητάναξ.

Οἱ ἠθικοὶ αὐτουργοί.

Πόσον ὑποφέρει ὁ κόσμος ἐλόκληρος ἀπὸ δημιουργὸν ὄλων τῶν
ταραχῶν, ὄλων τῶν παρανομιῶν καὶ ὄλης τῆς διαφθορᾶς εἶναι τοῖς πᾶσι
γνωστόν. Καὶ ὅμως τὴν βασιλείαν ταύτην τοῦ Σατανᾶ ἐβοήθησαν νὰ
ἐγκαθιδρυθῆ καὶ στερεωθῆ τὰ λεγόμενα χριστιανικά! Κράτη, ἅτινα ἤδη
δρέπουν τοὺς *πικροὺς καρποὺς τῶν ἔργων τῶν*. Ἡ
Γερμανικὴ Κυβέρνησις τοῦ 1917 καὶ ἡ Ἀμερικανικὴ ὑπῆρξαν οἱ χορημα-
τοδόται τῆς Κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως, ὡς ἀπέδειξεν εἰς τὸ πρὸ
ἑξαμήνου κυκλοφορῆσαν βιβλίον τοῦ ὁ Ἄλαν Μοῦρχενζ «Ἡ Ρωσικὴ
ἐπανάστασις». Ἐκτὸς τῆς ἠθικῆς ἐνισχύσεως οἱ Γερμανοὶ ἔδωσαν εἰς τὸ
θησαυροφυλάκιον τοῦ Μπολσεβικικοῦ κόμματος πενήκοντα ἑκατομμύρια
μάρκα, οἱ δὲ Ἀμερικανοὶ τριακόσια εἴκοσι πέντε ἑκατομμύρια δολλάρια!
Ἄγαστή συμφωνία! Χάριν προσκαιρῶν ὑλικῶν συμφερόντων ἔξασπλυσαν
τὴν φοβερὰν λαίλαπα εἰς τὸν κόσμον καὶ ἐβοήθησαν τὴν ἀθεϊαν νὰ
ὀρθοδοθήσῃ καὶ τοὺς σφαγεῖς ἑκατομμυρίων χριστιανῶν ἀδελφῶν μας.
Πληρῶνουν ὅμως σήμερον τὴν παραφροσύνην των, διότι «δικαίος εἶναι
ὁ Κύριος καὶ δικαιοσύνας ἠγάπησε».

Ἡ ὑγεία.

Ἡ ὑγεία τὸ τερπνὸν καὶ ἀξιέραστον πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἐθεοποίη-
σαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες προσελκύει πάντας καὶ χάριν αὐτῆς (τὰ πάντα
θυσιάζομεν, διότι ὑγεία καὶ εὐεξία βέλτιον παντὸς χρυσοῦ) (Σοφ. Σειρ.
Α' 14-19) Αὕτη ὅμως εἶναι ἀποτελεσμα τῆς ψυχικῆς ὑγείας, τῆς ἀρετῆς
λόγω τῆς ἀλληλεπιδράσεως ψυχῆς καὶ σώματος. Ὅπου ἀρετὴ ἐκεῖ καὶ
ὑγεία. Ὅπου ἀμαρτία ἐκεῖ καὶ ἀσθένεια. «Τὰ πλείονα τῶν νοσημάτων
ἐξ ἀμαρτημάτων ἐσσι ψυχικῶν» λέγει εἰς Πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας. Διὰ
τοῦτο καὶ ὁ Κύριος θεραπεύων ἔλεγεν «Ἴδε ὑγιῆς γέγονας μηκέτι ἀμαρ-
τανε». Τοῦτου ἕνεκα καὶ ἡμεγαλύτερα νοσηρότης παρατηρεῖται ἐκεῖ ἐνθα
ὑπάρχει ἔκλυσις ἠθῶν, καίτοι ἀφθονα εἶναι τὰ ὑλικά μέσα. Εἰς Ἀμερικὴν
ὑπάρχουν ὀκτακόσκιαι χιλιάδες ἀσθενεῖς ἐκ ψυχικῶν νοσημάτων.
Φυγὴ λοιπὸν ἐκ τῆς ἀμαρτίας ἵνα ἔχωμεν μόνιμον καὶ σταθερὰν ὑγείαν.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ἐπίσημοι ἐπισκέψεις. Τὴν 27ην Ἰανουαρίου διὰ τοῦ πολεμικοῦ πλοίου «Πολεμιστής», ἀφίχθη εἰς τὸν ὄρμον τῆς Ἱ. Μονῆς Βατοπεδίου ἢ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Παῦλος καὶ ἀποβιβασθεὶς ἀνήλθεν εἰς αὐτήν. Πρὸς ὑποδοχὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, κατῆλθεν ὀλόκληρος ἡ Ἱερά Κοινότης ἐν σώματι μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Πρωτεπιστάτην. Ἐψάλη δοξολογία καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς προσεκύνησε τὴν Ἁγίαν Ζώνην τῆς Θεοτόκου καὶ τὰ ἄλλα Ἅγια Λείψανα, ἐπισκεφθεὶς ἀκολούθως τὸ Σκευοφυλάκιον καὶ τὴν Βιβλιοθήκην.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἐζήτησε μετ' ἐνδιαφέροντος πληροφορίας περὶ τῆς ἐνεστώσης ζωῆς τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Ἐδήλωσεν ὅτι ἐπανερχόμενος ἐντὸς ὀλίγου θὰ περιέλθῃ ὅλας τὰς Ἱ Μονὰς τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἵνα προσκυνήσῃ αὐτάς καὶ λάβῃ γνῶσιν τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν.

Αὐθημερὸν τὸ πολεμικὸν φέρον τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, ἀνεχώρησε διὰ τὴν Ἱ. Μονὴν Ὁσ. Γρηγορίου, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἀπεβιβάσθη παραμεῖνας ἐπὶ τριῶρον. Τὴν Ἱ. Μονὴν Ὁσ. Γρηγορίου ἐπισκέφθη καὶ ὡς Διάδοχος μετὰ τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β'.

— Κατὰ τηλεγραφικὰς πληροφορίας ἀφικνεῖται εἰς Ἅγιον Ὄρος ἐντὸς ὀλίγου πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν Ἱ. Μονῶν, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Σερβίας κ. Γερμανός. Δὲν ἐγνώσθη ποίας Μονὰς θὰ ἐπισκεφθῆ καὶ ἐπὶ πόσον χρονικὸν διάστημα θὰ παραμεῖνῃ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει.

Διαλέξεις. Κατὰ τὰς πληροφορίας μας ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμ. κ. Ἀθανασίου Σφουγγατάκη καθηγητοῦ τοῦ Ἀνωτέρου Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου Πατρῶν, δύο διαλέξεις περὶ Ἁγίου Ὄρους, τὴν 25ην Ἰανουαρίου εἰς Αἴγιον μὲ θέμα «Τὸ νόημα τοῦ Ἁγίου Ὄρους» καὶ τὴν 22αν Φεβρουαρίου εἰς Πάτρας μὲ θέμα «Γνωριμία μὲ τὸ Ἅγιον Ὄρος». Κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην διάλεξιν δοθεῖσαν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς Διακιδείου Σχολῆς τῶν Πατρῶν. ἐνεφάνησε καὶ ἠρμήνευσεν ὁ ὁμιλητὴς 110 εἰκόνας τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐγχρώμους καὶ μί, ἡ δὲ συρροή τοῦ κόσμου ὑπῆρξε τοιαύτη ὥστε πληρωθεῖσης τῆς αἰθούσης, ἔμειναν ἔξω αὐτῆς πολλαὶ ἑκατοντάδες ἀτόμων.

Ὁ π. Ἀθανάσιος ὑπηρετήσας ἐπ' ἀρκετὸν καὶ εὐδοκίμως ὡς θεολόγος καθηγητὴς εἰς τὴν Ἀθωνιάδα Σχολήν, ἠγάπησε μὲ πολλὴν θερμότητα τὴν μοναχικὴν ζωὴν τὴν ὁποίαν τελικῶς καὶ ἠκολούθησε, καρεῖς μοναχὸς ὑπὸ τοῦ Σχολάρχου τῆς Ἀθωνιάδος Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Μιλητουπόλεως κ. Ναθαναήλ, διὰ τὰ λάβῃ βραδύτερον καὶ τὴν ἱερωσύνην.

Πνευματικὰ ἐργασίαι. Ἡ Ἱερά Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὄρους εἰσηγήσει τῆς πρὸς τοῦτο ἐπιτροπῆς, ἐπέτρεψεν εἰς τὸν μοναχὸν Σωφρόνιον Ἀγιοπαυλίτην, μαθητὴν τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς καὶ ὑπογραμματέα αὐτῆς, τὴν ἔκδοσιν λευκώματος «οἱ Ἐθναυροὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους». Ἐκπράσασα συγχρόνως καὶ τὸν ἔπαινον αὐτῆς διὰ τὴν ἀξιέπαινον ταύτην

προσπάθειαν. Τὸ σχετικὸν Πρακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως.

«... Ἀναγινώσκειται ἔκθεσις τῆς Ἱεροκοινοτικῆς ἐπιτροπῆς θεωρήσεως τοῦ καταρτισθέντος λευκώματος ὑπὸ τοῦ Μοναχοῦ Σωφρονίου Ἀγιοπαυλίτου, ὑπὸ τὸν τίτλον «ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ», ἔχουσα ὡς ἑξῆς. Λαβόντες ἐντολὴν οἱ υποφαινόμενοι τῆς Ὑμετέρας Πανοσιολογιότητος, εἰς τὴν ὑπὸ στοιχ. ΟΒ' 15.11.58 Σενεδριάν Αὐτῆς, ὅπως, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ Μοναχοῦ Σωφρονίου Ἀγιοπαυλίτου διαβιβασθείσης προφορικῶς παρὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ἱ. αὐτοῦ Μετανοίας τῇ καθ' ἡμᾶς Ἱ. Κοινότητι, ἐλέγξωμεν τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐτοιμαζόμενον πρὸς ἔκδοσιν μέγα Ἀγιορειτικὸν λεύκωμα τιτλοφορούμενον «ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ», γνωρίζομεν τῇ Ὑμετέρᾳ Πανοσιολογιότητι ὅτι διεξεληθόντες τοῦτο ἐπισταμένως ὄχι μόνον δὲν εὗρομεν εἰς αὐτὸ οὐδὲν τὸ ἀπᾶδον πρὸς τὸν Ἱερὸν ἡμῶν Τόπον καὶ τοὺς θεσμοὺς αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπεναντίας διεπιστάσαμεν ὅτι τοῦτο εἶναι ἓνας ὕμνος πρὸς τὸν Μοναχισμὸν καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος.

Ἡ διάταξις τῆς ὕλης, τὸ λεκτικόν, αἱ ὠραιόταται φωτογραφαίαι καὶ τὸ περιεχόμενόν του τὸ καθιστοῦν ἔργον πολύτιμον καθόσον μάλιστα σήμερον ὑπάρχει ἔλλειψις ἑνὸς παρομοίου ἔργου.

Ἐκτιμῶντες ὅθεν οἱ υποφαινόμενοι τὴν προσπάθειαν ταύτην καὶ κυρίως τὴν μεγάλην σημασίαν πού ἔχει ἡ ἔκδοσις ἑνὸς τοιούτου ἔργου διὰ τὸν Ἱερὸν ἡμῶν Τόπον, εἰσηγούμεθα τῇ Σεβαστῇ Ἱερᾷ Κοινότητι:

α) Ὅπως χορηγηθῇ ἡ ἄδεια τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἔργου καὶ ἐκφρασθῇ ἔπαινος πρὸς τὸν ἐκπονήσαντα τοῦτο Ἀγιορεῖτην, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὸ μαθητικὸν του ἀκόμη στάδιον, ὡς ἀναφέρει ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔργου, μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψιν κόπους καὶ δυσκολίας ἐπεχείρησε μίαν τοιαύτην ἐργασίαν ἀξιέπαινον.

καὶ β) Ὅπως ἡ Ἱερὰ Κοινότης ἐνισχύουσα τὸν ζῆλον καὶ τὴν προθυμίαν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Ἀγιορείτου Μοναχοῦ, εὐχηθῇ αὐτῷ ἵνα καὶ μελλοντικῶς συνεχίσῃ τὴν τοιαύτην πνευματικὴν του προσπάθειαν πρὸς ἔπαινον τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν Τόπου, τῆς Μετανοίας του καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, συστήσῃ δὲ ταῖς Ἱ. Μοναῖς ὅπως συνδράμωσι τὸ ἔργον δι' ἐγγραφῆς των ὡς συνδρομήτριαι πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ταχύτερας ἐκδόσεώς του.

Καρυαὶ τῇ 29ῃ Νοεμβρίου 1958

Τὰ Μέλη

Ὁ Διονυσίου Γ. Δομέτιος. Ὁ Καρακάλλου Γ. Βασίλειος
καὶ ὁ Φιλοθέου Γ. Εὐδόκιμος

Ἡ καθ' ἡμᾶς Ἱερὰ Κοινότης υἱοθετοῦσα τὰς ἀνωτέρω εἰσηγήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγκρίνει τὴν ἔκδοσιν ταύτην, καὶ ἀποφασίζει ὅπως χορηγηθῇ ἐπίσημον ἀπόσπασμα τοῦ παρόντος πρακτικοῦ τῷ ἀντιπροσώπῳ τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγίου Παύλου πρὸς χρῆσιν ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου. Πρὸς τούτοις νὰ πολυγραφηθῇ ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς γνῶσιν τῶν Ἱ. Μονῶν καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων. Οἱ ἀντιπρόσωποι.»

ΔΩΡΕΑΙ. Προσέφεραν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ παρόντος δωρεὰν κυκλοφοροῦντος περιοδικοῦ ἡμῶν οἱ κ. κ. Δημ. Τζανετάτος Τζανετάτα Κεφαλληνίας δρχ. 50, Γεώργ. Ἀντωνᾶτος Ἀθῆναι 100, Ἐνωσις Γονέων Χριστιανικῆ Ἀγωγή Θεσνίκης 100, Νικ. Ἀγουρίδης Πάτραι 50, Γεώργ. Λάσκαρης δικηγόρος Ἀργοστόλιον 150, ἀνώνυμος Λέσβου 50, Γεώργ. Πανταζᾶτος ὀφθαλμίατρος Ἀθῆναι 200, ἱερομ. Στέφανος Κελλιώτης Καρυαὶ 110, Π. Μωϋσῆς Ἀσβεστοχώριον 10, ἀρχιμ. Πανάρετος Μοσχονᾶς Φάρσα Κεφαλληνίας 20, μον. Ἀρσένιος Κασαλιώτης 20, Χρ. Δῦσος Θεωδωράκη Ἐδέσσης 20, Λάζ. Καναβοῦρας Θεσνίκη 50, Γ. Ἀβράμιος Ἀβραμαίων Ἱ. Νέα Σκήτη 50, Γρηγ. Σακαλῆς συνῆχης ἐ. ἀ. Ἀθῆναι 50, ἱερομ. Μηνᾶς κελ. Βατοπεδίου 20, Ἀθαν. Ζαφειρίου Θάσος 50, ἱερ. Διονύσιος Πετρῆς Λέσβος 50. Κ. Μπαλάμος ἀστυνομικὸς Πάτραι 20, ἀνώνυμος Ἀθηναίων 100, Χρ. Ἀσπρομάτης Οὐάσιγκτων δολλάρ. 10, Παῦλος μον. κελ. Ξηροποταμῆος 50, Χρ. Κανοτίδης Ἀθῆναι 20. Σοφία Ἱ. Βελέζη Ἱερισσὸς 50, Χρυσόστομος μον. Ἀγ. Ἄννα 30, Θ. Παπαϊωάννου Γυμνασιάρχης Ἀθῆναι 50.

Ἐπίσης διὰ τὴν βιβλιοθήκην τῆς Ἱ. ἡμῶν Μονῆς ὑπὸ τοῦ Ὁρθοδόξου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Πάδοβας κ. Γκιουζέππε Σκυρὸ «ὁ βίος τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Λουκά, ἐπισκόπου Ἀσύλων» τῆς Νοτίου Ἰταλίας.

Πρὸς ἅπαντας ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἱ. ἡμῶν Μονῆς.

ΕΠΙΣΚΕΠΤΑΙ. Τὴν Ἱερὰν ἡμῶν Μονὴν ἐπεσκέφθησαν οἱ κ. κ. Ἀλεξ. Δημόπουλος, Ἀν. Κωνσταντινίδης, Σ. Μπουδούσης, Γ. Καρκαγιάννης, Ἱ. Κώσσης, Ἄγγ. Φαρμακίδης, Δ. Μπεθάνης φοιτηταὶ ἐκ Θεσσαλονίκης, Π. Δημητράκης ἐκ Κοζάνης, Π. Φραγκλῖν Ἑλληνοαμερικανός, Στ. Παπαγιάννης ἰδ. ὑπάλ. Δημ. Μποσινάκης, Ἰωάν. Ζηκόπουλος, Κ. Πούλιος, Στ. Κατσούδης φοιτ. ἐκ Θεσσαλονίκης, Χρ. Κατσικίδης ἰδ. ὑπάλ. ἐξ Ἀθηναίων, St. Primis καθηγητὴς Ἀμερικανός, R. Bayer καθηγητὴς Γερμανός, Karl Reinhold Δτῆς ἐκδοτικοῦ Οἴκου ἐκ Κολωνίας, Ἀν. Βάνου ἱερεὺς Ἑλληνοαμερικανός, Jos. Schmidt Γερμανός καθηγητὴς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, Θ. Δροσᾶτος ἐξ Ἀθηναίων, Ἱ. Φιλιπινάκης ἐκ Λασηθίου, Ν. Παπανικολάου ἐξ Ἀργολίδος, Ἱ. Τοᾶς ἐκ Βαλτεσινίου, Χρ. Σεϊρέκης ἐκ Πειραιῶς, Ἱ. Ταχουγιάννης δικηγόρος ἐκ Πολυγύρου, Κ. Δελάμπασης δημοδιδάσκαλος ἐκ Πολυγύρου καὶ ὑπερπεντήκοντα φοιτηταὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐκ τῶν ὁποίων εἰς Γάλλος, εἰς Ἀγγλος, τρεῖς Ἑλβετοί, δύο Ἰσλανδοὶ καὶ οἱ ὑπόλοιποι Γερμανοί.

ΑΝΩ : Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ξενοφώντος.

ΚΑΤΩ : Μοναχοὶ τῆς Ῥωσικῆς Μονῆς Ἁγ. Παντελεήμονος παραδίδοντες κορμούς δένδρων εἰς τὸν ξυλέμπορον κ. Χ. Κελέσην. Τὸ εἰς τὸ βάθος τετραόροφον κτίριον χρησιμοποιεῖται ὡς σιδηρουργεῖον καὶ ξυλουργεῖον τῆς Μονῆς.

